

ÅRSBOK 2023

Svenska lantbrukssällskapens förbund
Finlands Svenska 4H

Förbundets 113:e verksamhetsår

Årsbok 2023

publikation nr 286
Förbundets 113:e verksamhetsår

INNEHÅLL	sid
GRUNDPRINCIPERNA I VERKSAMHETEN	1
Allmän översikt	2
FÖRBUNDSORGANISATIONEN	
Medlemmar	5
Organisationen	6
Nils Westermarcks minnesfond	8
Fonden för hållbar odling	8
Förbundets representanter	9
Årsmötet	10
Släktgårdsdiplom och -vimplar	10
Förlaget	10
VERKSAMHETEN	
Centralorganisationsfunktioner	11
Utvecklingsarbete	
Företagsekonomi	14
Energ i	15
Trädgård	16
Projekt	18
Utbildning	24
Information och publikationer	26
Bokföringssällskapet	29
BOKSLUT	30
Revisionsberättelse	36
FINLANDS SVENSKA 4H	
Årsberättelse	39

Grundprinciperna i verksamheten

Mission

Genom högklassig, effektiv och flexibel service på svenska skapar vi på ett hållbart sätt mervärde åt företagarna på landsbygden.

Vision

Vår vision är livskraftiga landsbygdsföretag i Svenskfinland och att Svenska lantbrukssällskapens förbund (SLF) ska fungera som centralenhet för den finlandssvenska landsbygdsrådgivningen.

Verksamhetsidé

Vår uppgift är att utveckla och samordna den finlandssvenska rådgivningen till landsbygdsföretagare och att erbjuda spetskunskap för våra kunder.

Verksamhetens värden

Vi är måna om det svenska språket och vi vill vara en oberoende, pålitlig och sakkunnig samarbetspart.

Strategiska mål

- att framställa informationsmaterial och hjälpmedel i rådgivningen som på bästa möjliga sätt bidrar till en positiv utveckling på landsbygden
- att erbjuda största möjliga sakkunskap inom de sektorer där SLF arbetar
- att upprätthålla ett ändamålsenligt kontaktnät
- att skapa en stabil ekonomisk grund för utveckling av verksamheten och personalens kompetens

Allmän översikt

Svenska lantbrukssällskapens förbund är den svenskspråkiga landsbygdsrådgivningens centralorganisation. SLF:s uppgift är att utveckla och samordna lantbruks- och hushållningssällskapens rådgivningsarbete samt att utveckla landsbygden. SLF svarar även för organisationens gemensamma kontakter till statsmakten och övriga samarbetsparter.

Våren 2023 gick kriget i Ukraina in på sitt andra år. I regeringen Orpos regeringsprogram lyftes självförsörjningsgraden och jordbruket fick en starkare roll. Prisstegringarna för energi och många viktiga förnödenheter på gårdarna avtog under året.

Rådgivningsverksamheten har under 2023 fortsatt att delvis göras på distans, men nu kunde och genomfördes även betydligt flera närtillfällen än under de tre tidigare åren. Glädjande nog har verksamheten till förmån för kunderna bibehållits och fortsatt att utvecklas under de nya förhållandena. Projektverksamheten med utbildning och kurser och övriga möten, har förutom på distans, även förverkligats som s.k. hybrid- och närtillfällen.

Under år 2023, som var SLF:s 113:e verksamhetsår, jobbade förbundet på basis av beslut gjort av jord- och skogsbruksministeriet. Enligt det definierades tre tyngdpunktsområden: *a) försörjningsberedskapen och konkurrenskraften inom det övergripande hållbara livsmedelssystemet förbättras, b) en förnybar och hållbar naturresursekonomi säkerställer självförsörjningen, ökar välbefinnandet och ersätter användningen av icke-förnybara råvaror och energikällor samt c) en diversifierad företagsverksamhet, blomstrande landsbygd och skärgård, multilokalitet och nätverk stärker samhället.* Dessa övergripande teman styr SLF:s statsunderstödda verksamhet och är också riktgivande i den övriga verksamheten.

Förbundet har fyra centrala verksamhetsområden: 1) centralorganisationsfunktioner, 2) utvecklingsarbete, 3) utbildning och 4) publikationer och information. Dessutom handhar förbundet ledningen av 4H verksamheten som utövas av Finlands svenska 4H inom ramen för ett eget reglemente. SLF handhar också ansvaret för Svenskfinlands Byar (tidigare Svensk Byaservice), som är ett samarbetsforum för landsbygds- och byautveckling. Det innebär att SLF arbetar mycket brett med landsbygdsutveckling. På SLF kontor i Helsingfors jobbade 5 anställda huvudsakligen med utvecklingsfrågor inom rådgivning och 2 anställda i Finlands svenska 4H. I Vasa jobbade 3 anställda med landsbygds- och byautvecklingen i samma kontorsutrymmen som Österbottens Svenska Lantbrukssällskap och 1 anställd (som började i oktober) för Finlands svenska 4H i samma kontorsutrymmen som Svenska Österbottens Ungdomsförbund.

Sedan några år har SLF ett mycket viktigt samarbete med den finskspråkiga ProAgria. SLF har ansvaret för utveckling och koordinering av hela landets trädgårdsrådgivning. Koordineringen och samarbetet inom trädgårdssektorn har utvecklats bra och SLF satsar på att vara en framåtdrivande kraft inom trädgårdsrådgivningen.

SLF:s *utvecklingsarbete* sker på tre plan: produkt-, företags- och landsbygdsutveckling. Produktutvecklingen av hjälpmedel och material för rådgivningsverksamheten sker i hög utsträckning inom ramen för ProAgria-samarbetet.

En del av förbundets utvecklingsarbete sker via projekt och den verksamheten fortsatte under året. Under verksamhetsåret fortsatte projektet vid namnet *Greppa Generationsskiftet*. Målsättningen är att utbilda och stöda blivande företagare att axla ansvaret för den egna gården, samt hjälpa den avträdande jordbrukaren. Detta görs genom att ordna och sprida utbildning och information om generationsväxling samt processerna runt det. I huvudsak skapas och sprids materialet digitalt. På så vis skapar vi en digital bank av ”know-how” om generationsväxling som process. Genom digitalt material kan vi nå fler odlare nationellt än vi annars skulle nå regionvis.

SLF:s utvecklingsarbete kan även inbegripa gårdsspecifika uppdrag. Uppdragen berör ekonomiska frågor, beskattning, energi samt trädgårdsodling. Nämnas kan att tre av förbundets sakkunniga är auktoriserade rådgivare inom jordbruksrådgivningssystemet, Råd 2030. Kunskapsområdena är trädgård, energi och modulen ekonomi (konkurrenskraft).

Inom landsbygdsutvecklingen fortsatte de två projekt under året som startades året innan. Projektet *Klimatsmarta byar i Österbotten* fokuserar på vad föreningar som till exempel byaföreningar och hembygdsföreningar kan göra eller redan har gjort för att själva bli klimatsmarta i sin verksamhet. Projektet *Landsbygdspolitiska nätverket Hållbarhetsveckan – landsbygden som vägvisare*, fungerar som en metod att lyfta landsbygden som en hållbar livsmiljö och erbjuder aktörer på landsbygden en möjlighet att stärka den hållbara identiteten. Därtill upprätthåller SLF Svenskfinlands Byar som svarar för den svenskspråkiga verksamheten inom Finlands Byar samt sprider information på svenska och skapar nätverk för byautveckling på svenska.

I *utbildningsverksamheten* har samarbetet med utbildningsprogrammet för bioekonomi (naturbruk) vid Yrkeshögskolan Novia fortsatt genom ett ramavtal med spelregler gällande hela svenska organisationens deltagande i undervisningen.

På *publikationssidan* var Lantbrukskalender 2024 den största produkten. Rubriken för det årliga temaavsnittet var Beredskap. Kalenderns faktadel finns också i elektronisk form som en e-bok. Med hjälp av e-boken kan man bläddra i faktadelen med sin egen smarttelefon eller pekplatta. SLF kunde via ett bidrag distribuera årets Lantbrukskalender gratis åt alla lantbruksstuderanden i hela Svenskfinland, inalles 523 stycken.

Av SLF:s övriga verksamhet kan nämnas Bokföringssällskapet i Finland Ab som ägs tillsammans med sällskapen. Bokföringssällskapet leds av förbundet, har egen personal i Bennäs och köper i allt större mån underleverantörstjänster av sällskapen.

SLF:s bokslut för år 2023 visar ett överskott på 17 904,87 euro. Verksamheten före investerings- och placeringsavkastningar var negativ. Personalkostnaderna var 462 366,23 euro vilket var lägre än föregående år och utgör 57 % av totala kostnaderna. Balansomslutningen var 433 501,55 euro. Det gängse värdet på SLF:s långfristiga placeringar beräknades vid årsskiftet uppgå till 902 777,87 euro.

Fs4H:s bokslut för år 2023 visar ett underskott på 18 580,14 euro. Statsbidraget var 267 500 euro som är en ökning med 3 500 euro från året innan. Personalkostnaderna var 148 641,57 euro vilket var lägre än föregående år och utgör 28 % av totala kostnaderna. Balansomslutningen var 96 827,98 euro. Det gängse värdet på Fs4H:s långfristiga placeringar beräknades vid årsskiftet uppgå till 91 288,27 euro.

Den gemensamma resultaträkningen för SLF och 4H-verksamheten visar ett negativt resultat på -675,27 euro. Intäkter och de tillförda medlen tillsammans uppgick till 1 295 836,90 euro. Den gemensamma balansomslutningen var 530 329,53 euro.

Tack till personalen, kunder och samarbetsparter för verksamhetsåret 2023!

Helsingfors i april 20
Alf-Håkan Romar
Verkställande direktör

FÖRBUNDSORGANISATIONEN

Medlemmarna

1. Finska Hushållningssällskapet r.f.
2. Nylands Svenska Lantbrukssällskap r.f.
3. ProAgria Ålands Hushållningssällskap rf
4. Österbottens Svenska Lantbrukssällskap r.f.
5. Agrologernas Förening r.f.
6. Arbetseffektivitetsföreningen r.f.
7. Axxell Överby
8. Faba Avel
9. Fennia Skdeförsäkring Ab
10. Finlands Pälsdjursuppfödarens Förbund r.f.
11. Finlands skogscentral, Kusten
12. Finlands Svenska Andelsförbund rf.
13. Finlands Svenska Marthaförbund r.f.
14. Föreningen för skogskultur r.f.
15. Landsbygdens Arbetsgivareförbund rf
16. Nylands svenska producentförbund NSP r.f.
17. Nylands svenska trädgårdssällskap rf
18. Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden
19. Svenska lantbruksproducenternas centralförbund r.f.
20. Svenska småbruk och egna hem Ab
21. Svenska Trädgårdsförbundet r.f.
22. Södra Finlands agronomer r.f.
23. Södra skogsreviret r.f.
24. Täckdikningsföreningen r.f.
25. Veritas Pensionsförsäkring
26. Yrkeshögskolan Novia
27. Åbolands Fiskarförbund r.f.
28. Åbolands svenska lantbruksproducentförbund rf
29. Ålands Centralandelslag
30. Ålands Producentförbund r.f.
31. Österbottens svenska producentförbund r.f.

Organisationen

Styrelsen för SLF år 2023

Ordförande Mikael Jern, Esbo
Viceordf. Henrik Pott, Nykarleby
Medlemmar Marina Bergheim-Ahlqvist, Lovisa
 Carin Holmqvist, Hammarland
 Kenneth Ginman, Kimitoön
 Rosmarie Finne, Solf

Personliga suppleanter:

Mats Nylund, Kyrkslätt
Meira-Pia Lohiluoma, Vasa
Henrik Lassas, Borgå
Jenny Enbär, Eckerö
Bjarne Westerlund, Åbo
Per-Erik Englund, Lappfjärd

Styrelsens arbetsutskott

Ordförande Mikael Jern
 Bjarne Westerlund
 Jenny Enbär
 Henrik Lassas
 Meira-Pia Lohiluoma
 Michael Hornborg / Nina Sevelius / Alf-Håkan Romar

Personalen

Verkställande direktör Michael Hornborg, AFM (2022 – 10.2.2023)
 Nina Sevelius, AFM (8.3 – 15.10.2023)
 Alf-Håkan Romar, ekon.mag. (16.10.2023)
Ekonomiansvarig Sonja Lövdahl, pol.mag. (2018)
Informatör Eva Björkas, student (1999)

Utvecklingschefer

Ekonomi Annika Grannas, ekon.mag. (2022)
Energi Fredrik Ek, fil.mag. (2007)
Trädgård Nina Sevelius, AFM (2020)

Projekt & landsbygdsutveckling

Greppa Marknaden Annika Söderholm-Emas, AFK (2022 – 31.3.2023)
Svenskfinlands Byar Kenneth Sundman (2019)
Projektledare för
Hållbarhetsveckan Nora Backlund, pol.kand. (2021)
Projektledare för Smart
lokal distansarbetshubb -
pilotprojekt Backgränd Roger Norrgård, pol.mag. (2021)

Revisor Kim Järvi, KPMG Finland, Helsingfors

Verksamhetsgranskare

Erik Perklén, Sjundeå

Suppleant Mats Björklund, Pedersöre

Styrelsen för Finlands svenska 4H år 2023

Personliga suppleanter:

Ordförande	Anders Norrback, Närpes	Johanna Smith, Närpes
Viceordf.	Annika Björk, Borgå	Johan Träskman, Ingå
Medlemmar	Susann Rabb, Korsholm	Mats Brandt, Nykarleby
	Annikka Selander, Salo	Trygve Isaksson, Kimitoön
	Marina Ekqvist, Jomala	Ann-Kristin Håkans, Jomala

Michael Hornborg / Nina Sevelius / Alf-åkan Romar,
representant för SLF:s styrelse

Camilla Wahlsten, verksamhetsledare för FS4H

Arbetsutskott

Mona Ahlsved
Ann-Katrin Enqvist
Susanne Nyman
Johanna Österholm
Camilla Wahlsten

Finlands svenska 4H:s personal

Verksamhetsledare	Camilla Wahlsten, pol.kand. (2010 – 9.1.2024)
Utbildningskoordinator	Bettina Lindfors, pol.mag. (2022)
Organisationskoordinator	Malin Vesterback, restonom (YH) (23.10.2023)
Kommunikatör	Petra Ingo, pol.kand. (2001 – 31.5.2023)

Nils Westermarcks minnesfond

Arbetsgrupp Henrik Andberg
Mikael Jern
John Sumelius
Nina Sevelius, sekreterare

År 2023 beviljades tre stipendium ur minnesfonden åt:

Iiris Korhonen, Helsingfors universitet för licentiatavhandlingen *Undersökning av akuta och kroniska antikroppar mot hepatit E i djur*.

Ida-Maria Grün, Helsingfors universitet för magisteravhandlingen *Värdering av kolbindning i finländskt lantbruk*.

Anna Jantunen, Helsingfors universitet för kandidatavhandlingen *Bönodlignens inverkan på produktivitet och jämställdhet i småjordbruk i Uganda*.

Fonden för hållbar odling

Fonden för hållbar odling – Kestävän viljelyn rahasto är grundad av lantbruksrådet Bengt Sohlberg. Fonden förvaltas av Svenska lantbrukssällskapens förbund och prisutdelning av fondens medel handhas av en för ändamålet tillsatt prisnämnd. Fondens syfte är att med ett pris premiera personer som i sina studier eller i sin forskning i ett examensarbete eller i en avhandling föredömligt behandlat åkerväxtodling ur ett hållbart, innovativt och lönsamt perspektiv. Priset kan även delas ut till en praktisk odlare som dokumenterat och följt upp sina odlingsåtgärder och nått goda resultat.

Ingrid Träskman

Hösten 2023 utdelades det fjärde priset ur fonden. Prisenämnden bestod av agrolog Sebastian Sohlberg, AFD Paul Riesinger och agronom Patrik Erlund, vd Alf-Håkan Romar verkade som sekreterare.

Prisenämnden beslöt att priset 2023 tillfaller Ingrid Träskman. Ingrid har under sin långa karriär villigt delat ut information och engagerat traktens ungdomar i sin odling. Hon har bidragit till att hålla upp intresset för specialgrödor inom jordbruksföretagen och visat intresse för jordhälsa och markbördighet. Hon har ställt upp som värd för studiebesök och engagerat deltagit som värd under dessa tillfällen och dessutom främjat samvaron mellan odlarna och informationsutbytet mellan odlarna t.ex. genom att vara aktiv i Trädgårdsnytt. Hon har ställt upp när det behövdes som mest i både andra och tredje stadiets utbildning.

Förbundets representanter

Svenska lantbrukssällskapens förbund

Mikael Jern:

- Representant i Pro Maatalous styrelse
- Styrelsen för Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden
- Förvaltningsrådet för Svenska småbruk och egna hem Ab

Michael Hornborg / Nina Sevelius / Alf-Håkan Romar:

- Representant i Pro Maatalous styrelse
- Styrelsen och ledningsgruppen för ProAgria
- Styrelsen för Finlands svenska 4H
- Styrgruppen för Carbion Action Svenskfinland
- Representant i Naturbruksplattformen
- Styrelsen för Bokföringssällskapet
- Styrgruppen för samarbetet ProAgria-SLF-Luke
- Styrgruppen för Wood2Biogas-projektet

Nina Sevelius:

- Växtskyddsföreningens trädgårdssektion
- Styrelsen för Trädgårdsförbundet ry (Puutarhaliitto)
- Redaktionsrådet för Trädgårdsnytt

Finlands svenska 4H

Camilla Wahlsten:

- Förvaltningsrådet för Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden

Bettina C. Lindfors:

- Styrelsen för Förbundsarenan
- Nylands skogsråd

Årsmötet

Förbundets årsmöte hölls den 30 november 2023 på hotell Flamingo i Vanda. På mötet deltog 20 röstberättigade representanter vilka representerade 6 medlemsorganisationer. Dessutom var personal från sällskapen, förbundet och Finlands svenska 4H närvarande.

Årsmötets program var en utflykt till Ingå där man bekantade sig med bland annat NSL-försöksverksamhet, Lill-Breds Bäckgård och Ingå hamn.

Släktgårdsdiplom och -vimplar

Under år 2023 uppdaterades ett släktgårdsdiplom:

Östergård i Västanfjärd. Gården har varit i släktens ägo sedan år 1874.

Förlaget

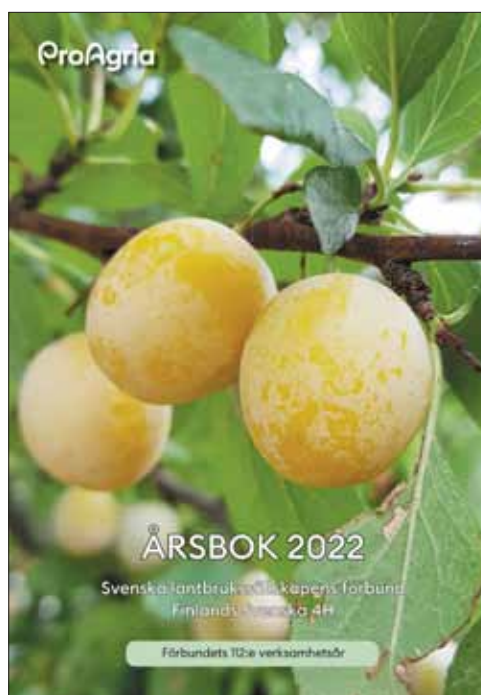
Under år 2023 har följande tryckalster framställts:

Publikationer

- nr 284 Årsbok 2022 (PDF)
- nr 285 Lantbruksskalender 2024

Småskrifter

Växtskydd för åkergrödor 2023

VERKSAMHETEN

Enligt SLF:s verksamhetsstrategi jobbar man med fyra centrala verksamhetsområden:

- centralorganisationsfunktioner
- utvecklingsarbete
- utbildning
- information och publikationer

SLF har en stark roll som landsbygdsutvecklare i och med verksamheten i Svenskfinlands Byar (Svensk Byaservice före namnbytet). Även nätverksprojektet Hållbarhetsveckan – landsbygden som vägvisare, som är ett av landsbygdspolitiska rådets nätverk, och Projektet Klimatsmarta byar i Österbotten är viktiga delar av utvecklingsarbetet. Dessutom handhar förbundet ledningen av 4H-verksamheten som utövas av Finlands svenska 4H inom ramen för ett eget reglemente.

Verksamheten beskrivs i årsboken enligt denna gruppering. Uppdelningen är emellertid inte entydig. Framför allt kan man notera att många av arbetsuppgifterna i kategorin utvecklingsarbete och en del av uppgifterna i kategorierna utbildning samt information och publikationer lika väl skulle kunna räknas till det som kallas centralorganisationsfunktioner.

Till centralorganisationsfunktionerna räknas här sådana arbetsuppgifter som gäller hela organisationen och vid vilka övriga aktörer, t.ex. statsmakten eller andra parter, fäster en stor uppmärksamhet. Uppdragen i kategorin utvecklingsarbete är mera interna inom organisationen, riktar sig till kunder i form av sällskapen, jordbrukarna eller landsbygdsföretagen eller berör en enskild rådgivningssektor.

Centralorganisationsfunktioner

Som den svenskspråkiga landsbygdsrådgivningens centralorganisation är förbundets uppgift allmänt taget att stöda, utveckla och samordna lantbruks- och hushållningssällskapens rådgivningsarbete. SLF svarar t.ex. för organisationens gemensamma kontakter till statsmakten och övriga samarbetsparter. Förbundets förtroendemän och anställda representerar också den svenska organisationen i många arbetsgrupper, förvaltningsråd och styrelser. För att ytterligare effektivisera nätverksarbetet upprätthåller förbundet även kontakter till samarbetsparter i de övriga nordiska länderna. SLF ger också utlåtanden i ärenden som har betydelse för organisationen i synnerhet men också för lantbruket generellt.

Statsmakten

Relationen till statsmakten, för det mesta genom jord- och skogsbruksministeriet, handlar mycket om att bevaka organisationens statsunderstöd samt att utveckla rådgivningens uppbyggnad. Statsunderstödet som år 2023 var drygt 9 % av hela organisationens intäkter från den egentliga verksamheten, tilldelas via statsbudgeten och prövas följaktligen varje år. Förbundets statsbidragsandel är litet högre, ca 14 %.

Statsunderstödet beviljas till riksomfattande organisationer och ska garantera ett rådgivningsutbud som håller hög kvalitet och som är täckande både regionalt och innehållsmässigt.

Tyngdpunktsområden för användandet av statsbidraget var:

- försörjningsberedskapen och konkurrenskraften inom det övergripande hållbara livsmedelssystemet förbättras
- en förnybar och hållbar naturresursekonomi säkerställer självförsörjningen, ökar välbefindandet och ersätter användningen av icke-förnybara råvaror och energikällor
- en diversifierad företagsverksamhet, blomstrande landsbygd och skärgård, multilokalitet och nätverk stärker samhället.

Dessa övergripande teman styr SLF:s statsunderstödda verksamhet och är också riktgivande i den övriga verksamheten.

Förhandlingar om hur dessa statsmedel ska användas förs mellan jord- och skogsbruksministeriet och samtliga statsunderstödda organisationer. Det finns inte längre någon officiella delegationen för jordbruksrådgivningen inom ramen för vilken förhandlingarna skulle ske. I praktiken har alla berörda aktörer dock inofficiellt sammankommit på kallelse av jord- och skogsbruksministeriet för att förhandla om de aktuella frågorna inom rådgivningssektorn.

SLF försöker tillsammans med den finska broderorganisationen ProAgria Keskusten Liitto verka för att statsbidraget skall bibehållas. Bl.a. brukar centralorganisationerna kallas till jordbruksdelegationen vid riksdagens finansutskott för att ge utlåtande om statsbidraget och dess användning. För år 2023 föreslog regeringen återigen ett lika stort statsbidrag som året innan. Det visar en förståelse hos regeringen för rådgivningens betydelse för landets jordbruksproduktion och därigenom hela självförsörjningen av livsmedel.

Rådgivningens innehåll

Strategiska linjedragningar inför framtiden, det interna samarbetet och den ekonomiska situationen för organisationen i allmänhet och för förbundet i synnerhet har varit på agendan när styrelsen sammanträder.

SLF övertog från början av 2019 koordinering och utvecklingsansvaret för hela ProAgrias trädgårdsrådgivning. Arbetet fortsatte 2023 för femte året och leds av SLF:s utvecklingschef för trädgårdsproduktion i samarbete med ProAgrias trädgårdsrådgivare. Förbundet har hela tiden också betonat vikten av att det i svenska organisationen borde finnas ansvarspersoner inom de väsentliga produktionsinriktningarna i Svenskfinland, ekonomi, mjölk, växtodling, trädgårdssektorn och ekologisk produktion.

Det med sällskapen gemensamt ägda bolaget Bokföringssällskapet har bidragit till att dialogen och kunskapsutbytet mellan rådgivare och befintlig sakkunskap kan utnyttjas i alla regioner. Verksamhetens omsättning ökade under året och resultatet är positivt. Verksamheten har tre anställda i Österbotten. Förbundet administrerar bolaget och kunduppdrag sköts av Bokföringssällskapets egen personal samt av förbundet och sällskapen.

Förbundet ansvarar för redovisningen av statsunderstödet till JSM för svenska organisationen. Förbundet förhandlar också om det för hela organisationen gällande samarbetsavtalet om utbildningsinsatser med Yrkeshögskolan Novia.

På det nationella planet fortsätter samarbetet med ProAgria-gruppen. Samarbetet omfattar dels gemensamma intresseområden såsom IT-system, utbyte av erfarenhet och samarbetsprojekt, dels gemensamt deltagande i politiska program för ett hållbart matsystem, en hållbar naturresursekonomi som har en förmåga att förnya sig, ett innovativt system för

geografisk information, ett hållbart tillvaratagande av förnybara naturresurser och på nya möjligheter inom matproduktionen då ett ansvarsfullt matsystem, hållbar bioekonomi och cirkulär ekonomi samt tillförlitliga datalager är viktiga för oss alla. Samtidigt skapar de viktiga möjligheter som stärker vårt lands konkurrenskraft och landsbygdens livskraft. Förbundets ordförande och vd sitter därtill i ProAgria-gruppens styrelse.

På det operativa planet diskuteras ofta svenska organisationens deltagande i finansieringen av utveckling av tjänster, hjälpmedel (ofta IT-hjälpmedel) och stödfunktioner i samarbete med finska organisationen. Problematiken där är att de som utvecklas ofta är utformat för större organisationer och därför blir onödigt komplicerade och dyra för de mindre svenska organisationerna. Inte är det alltid heller lätt att få de utvecklade hjälpmedlen på svenska. Dessutom är de operativa processerna inom såväl de finskspråkiga som svenskspråkiga organisationer olika och inte standardiserade, vilket givetvis bidrar till kostnadsökningar vid implementeringar av nya system.

Samarbete med andra aktörer

Förbundet representerar organisationen i många styrelser, förvaltningsorgan, arbetsgrupper o.dyl. Här kan speciellt nämnas ledningen av ProAgria-samarbetet (allmänna mötet, styrelsen, ledningsgruppen), förvaltningsrådet och styrelsen för Svenska småbruk och egna hem Ab, redaktionsrådet för Trädgårdsnytt m.m. En komplett förteckning över förbundets representanter i olika organ finns på ett annat ställe i denna årsbok.

Samarbetet med producentorganisationen, i synnerhet Svenska lantbruksproducenternas centralförbund, bör nämnas särskilt. Det gäller framför allt gemensamma projekt men också i övrigt bistår organisationernas sakkunniga varandra, föreläser på varandras tillställningar, skriver i varandras publikationer och generellt bevakar varandras intressen. I utbildningssektorn bör speciellt samarbetet med Yrkeshögskolan Novia nämnas och i skogssektorn Finlands skogscentral.

Utvecklingsarbete

SLF:s utvecklingsarbete sker på tre plan: *produktutveckling*, *trädgårdsföretagsutveckling* och *landsbygdsutveckling*. Förbundets utvecklingschefer har också kontinuerligt direkt kontakt till rådgivarna i sällskapen och bistår och handleder dem. Produktutvecklingen av hjälpmedel och material för rådgivningsverksamheten sker i stor utsträckning i samarbete med den finska organisationen inom ramen för ProAgria-samarbetet.

En del av utvecklingsarbetet gällande företags- och landsbygdsutveckling sker i form av projekt med extern finansiering. Förbundets insatser i utvecklingsarbetet fokuserar kring de sektorer inom vilka förbundet har sakkunskap: företagsekonomi, energi och trädgårdsproduktion. Frågor i anslutning till bl.a. växtodling, husdjursproduktion och ekologisk produktion sköts i samarbete med sällskapen.

Företagsekonomi

Förbundet har arbetat med att utveckla ekonomirådgivningen samt hjälpmedel och material för verksamheten. Arbetet sker i hög utsträckning i samarbete med den finska organisationen. Förbundet jobbar också med organisationens it-program genom att delta i den generella utvecklingen av programmen och att upprätthålla de svenskspråkiga programmen.

Den officiella lönsamhetsbokföringen ska följa EU:s motsvarande system (FADN, Farm accountancy data network). För att övervaka detta finns en kommission (nationella kommissionen för informationssystemet för jordbruksföretagens redovisningsuppgifter), i vilken SLF deltagit. Kommissionen har bl.a. som uppgift att fastställa kriterierna för valet av gårdar till bokföringssystemet samt att följa med bokföringsverksamheten och göra förbättringsförslag. Rådgivningen spelar en stor roll i bokföringsverksamheten eftersom bokföringsuppgifterna avhämtas från gårdarna och matas in i Naturresursinstitutets (Luke) system av lantbruks- och hushållningssällskapens rådgivare.

Rådgivningen i anslutning till investeringar och generationsväxlingsfrågor på landsbygdsföretag är också ett fortgående utvecklingsområde där man jobbar i samarbete med de lokala rådgivarna och andra aktörer. Frågor kring arrende- och markpriser debatterades också aktivt under året.

Utveckling av bokförings- och deklarationstjänster har skett inom ramen för bokföringsbolaget Bokföringssällskapet i Finland Ab. Ekonomirådgivaren har under året även hållit flera föreläsningar och kurser kring bl.a. bokförings- och skattefrågor.

Energi

Energirådgivningen omfattar tre uppgiftsområden:

- att göra upp gårds- och företagsspecifika energiplaner
- utvecklingsarbete, bl.a. att utveckla rådgivningshjälpmedel och medverka till introducerandet av nya energilösningar ute på gårdarna
- att erbjuda information och utbildning inom energisektorn.

För att få utföra energirådgivning enligt Råd 2030-systemet bör rådgivaren vara godkänd av Landsbygdsverket Mavi. Förbundets energirådgivare är auktoriserad Råd 2030-energirådgivare med hela Svenskfinland som verksamhetsområde. Under 2023 fortsatte arbetet med gårdsspecifika energibesök och -utredningar. Sedan chockhöjningen av energipriserna under 2022 som kom som en följd på Rysslands krig i Ukraina normaliserades priserna en del under 2023. Det här hade samtidigt en avsevärd lugnande effekt på efterfrågan på energirådgivningstjänster.

Under 2023 fortsatte byggandet av en anläggning på Västankvarns gård som utgående från träflis skall producera biokol och syntesgas. Anläggningen har byggts med finansiering från Jordfonden, NMT-centralen och ett EIP (European Innovation Partnership)-projekt med namnet Wood2Biogas. I samband med det här blev SLF delägare i Xylo Gas Ab. EIP-projektet Wood2Biogas ägs av Hämeen ammattikorkeakoulu i och med att dylika projekt endast kan ägas av allmännyttiga organisationer i stil med utbildningsanstalter. Finansieringen tog för SLF:s del slut under sommaren 2023, dvs. klart innan anläggningen hade hunnit bli klar för provkörning. Övriga aktörer inom samarbetet är SLF, Doranova, Xylo Gas samt lantbruksföretaget Biopir.

Under 2023 hann anläggningen bli i stort sett klar för provkörning, men anläggningen tändes på för första gången under början av år 2024. Mekaniken inklusive servicelyftkranen, flismatningen, värmeåtervinningssystemet m.m. blev klara under första halvan av år 2023. Under andra halvan av år 2023 var el- och automationssystemet den del som tog mest tid.

Trädgård

Året 2023 för trädgårdsodlarna var tufft. Antalet trädgårdsföretag minskade till 2 880. Odlingsarealen per företag var för första gången över sju hektar och hela trädgårdsodlingsarealen var 18 000 ha. Växtsäsongen 2023 var varmare än normalt. Hettan och torkan orsakade olägenhet på odlingarna särskilt på lerjordar i södra Finland. De heta och torra förhållandena syntes bland annat i jordgubbsskördarna. Trädgårdsodlarna, speciellt jordgubbsodlarna, hade fortfarande svårigheter med att få tillräckligt med arbetskraft och dessutom mognade skörden på en gång på grund av värmen. Den regniga sensommaren var svår för rotfruktsupptagningen. Det är enklare att påverka skördemognaden vid tunnelodling än på friland, vilket är orsaken till att tunnlar används i allt större omfattning särskilt inom bärodling. År 2023 uppgick arealen av tunnelodling till hela 115 hektar.

SLF hade fortsatt ansvar för utveckling och koordinering av hela landets trädgårdsrådgivning för ProAgria. Under 2023 har man fortsatt med kommunikationen till trädgårdsföretagen och kunderna gällande trädgårdsverksamheten inom ProAgria med nyhetsbrev och den tvåspråkiga trädgårdsbloggen (bloggen publiceras förutom på sociala medier på svenska även på SLF:s hemsida). Utvecklingschefen har även ansvarat för trädgårdsdelen i ProAgrias återkommande pressinfo Aktuell under växtsäsongen. I augusti ordnades trädgårdsmässan igen i Lepaa. Utvecklingschefen deltog tillsammans med några av ProAgrias trädgårdsrådgivare i mässan med en egen avdelning, under mässan marknadsfördes trädgårdsrådgivningen och dess tjänster. Under våren gjordes ännu några mindre förbättringarna tillsammans med Mtech i odlingsplaneringsprogrammet MMWisU så det blev mera lämpat för trädgårdsföretagarnas behov. Under hösten höll trädgårdsrådgivarna även en gemensam skolningsdag i Östra Finland, där vi även besökte flera jordgubbsodlare (både tunnel och friland) samt Finlands största lökodlare Pekka Vehviläinen.

Projektet ”HortiHub – med ekonomiskt kunnande mot en livskraftigare frilandsodling” som ägs av Luke men med SLF som en viktig samarbetspartner fortsatte sitt arbete under 2023 med att intervjua odlare gällande deras ekonomi, användning av arbetstid samt skördeväxlingar och orsakerna till dessa. Projektet producerar information om frilandsgrödornas skörde- och prisrisker, enhetskostnader och lönsamhet samt utvecklar verktyg till stöd för

Jordgubbsodling (InNoBaHort-projektet).

Grönsaker i Borgeby, Sverige.

trädgårdsföretagarnas planering av verksamheten och kunnande om ekonom. Under 2023 inleddes även projektet InNoBaHort tillsammans med Luke och Estonian Life Science University. Projektets målsättning är att med förbättrade analysering kunna optimera gödslingen av frilandsjordgubbar.

Samarbetet med Trädgårdsförbundet (Puutarhaliitto) har fortsatt inom ProAgria. Under 2023 hölls några planeringsmöten där samarbetsmöjligheterna och gemensamma intressen diskuterades och utvecklades. Under 2023 aktiverades samarbetet med Fukt och bärodla-föreningen HML och flera gemensamma planeringstillfällen ordnades. Från maj till september hölls gemensamma veckovis Teams-möte för ProAgrias, Luke, Trädgårdsförbundet och Livsmedelsverkets trädgårdspersonal där aktuellt under växtsäsongen delades. Utvecklingschefen är medlem i växtskyddsföreningens trädgårdssektion, i Trädgårdsförbundets (Puutarhaliittos) styrelse, i redaktionsrådet för Trädgårdsnytt samt som trädgårdsrepresentant i Lukes AKIS-grupp (Agricultural Knowledge and Innovation Systems).

SLF har tillsammans med Svenska Trädgårdsförbundet under året som gått ordnat program på svenska för trädgårdsodlare samt startat upp projektet "Lönsam, klimatsmart och cirkulär bioekonomi för trädgårdsodlare". I slutet av november föreläste Ylva Lundin om Resurssnål och klimatsmart grönsaksodling för våra Finlandssvenska odlare. I september ordnades en välbesökt äppeldag i Östra Nyland i Kuggom. Utvecklingschefen höll även Tukes-växtskyddsutbildning för trädgårdsmästarstuderande på Axxell, Överby.

Trädgårdsrådgivningen strävar till att fortsättningsvis stärka samarbetet till de nordiska länderna. Utvecklingschefen deltog i februari i ett tvådagars skolningstillfälle för trädgårdsrådgivare ordnat av Jordbruksverket i Sverige, bland de knappt 100 deltagarna knöts många nya kontakter. I augusti besökte utvecklingschefen potatis och -hortofäldtdagen i Borgeby, Sverige. I samband med resan fördes även rätt ingående diskussioner med trädgårdsrådgivare på HIR Skåne. I maj besökte utvecklingschefen Norge och bekantade sig där med både forskning (NIBIO) och rådgivning samt Grønt Fagsenter Buskerud. Huvudmålet med denna resa var att finna kontakter med vars hjälp vi i framtiden kan utveckla en klimatsmart och resurssnål trädgårdsodling i Finland.

Trädgårdsrådgivningen inom SLF ser fram emot nya utmaningar under 2024 och hoppas kunna utveckla sin verksamhet att allt mera stöda företagen i deras verksamhet.

Projekt

En del av SLF:s utvecklingsarbete inom företagsutveckling och landsbygdsutveckling, har traditionellt utförts som separata projekt med extern finansiering. SLF:s projektverksamhet år 2023 var omfattande. En del av dessa hör samman med landsbygds- och byautveckling. De här redovisas i början av avsnittet.

Hållbarhetsveckan, landsbygdspolitiska nätverksprojektet

Landsbygdspolitiska nätverket Hållbarhetsveckan – landsbygden som vägvisare (KEHÅ), inledde verksamheten i september 2021 och pågår fram till juni 2024. Nätverksprojektet förverkligas av Svenska lantbrukssällskapens förbund i samarbete med Finlands Byar och Åbo Akademi.

Inom nätverksprojektet sprids Hållbarhetsveckan-modellen nationellt. Hållbarhetsveckan är ett verktyg för att synliggöra landsbygdens aktörer, aktiviteter för hållbarhet och den sociala gemenskapen. Verktøget bidrar starkt till att synliggöra den livskraftiga landsbygden som ett äkta alternativ till plats att arbeta, bo, utbilda sig och leva.

Hållbarhetsveckan 2024

Lokala evenemang arrangerades i tio landskap: Birkaland, Egentliga Finland, Kajanaland, Kymmenedalen, Norra Karelen, Norra-Savolax, Nyland, Päijänne-Tavastland, Satakunda och Österbotten. Därtill ordnades enstaka programpunkter i Mellersta Österbotten och Mellersta Finland. Evenemangsveckan lockade i sin helhet över 300 unika evenemang, Veckans

högdpunkt var KEHÅ-nätverkets egna öppningsevenemang i Virmo i Egentliga Finland.

Tiina Saaresranta och Nora Backlund vid öppningen 25.9.2023.

Öppningsevenemanget ordnades måndagen den 25.9 och sammanföll passligt med flaggdagen för Agenda 2030-målen. Öppningen inleddes högtidligt med flagghissning av flaggan som prydde de 17 globala målen för hållbar utveckling. Vidare fortsatte evenemanget med inlägg av bland annat kommundirektören i Virmo, kommissionen för hållbar utveckling och Simo Rissanen från SOSTE. Ett genomgående tema för öppningsevenemanget var lokala hållbarhetsinitiativ som en del av en större helhet, och tre lokala föreningar presenterade sina hållbarhetsåtgärder för lokalsamhället.

Samverkan för nationella landsbygdspolitiken

Hållbarhetsveckan – landsbygden som vägvisare är ett av fyra landsbygdspolitiska nätverk. Nätverken jobbar för att tillsammans verkställa de åtgärder som ingår i landsbygdspolitiska helhetsprogrammet 2021–2027. Nedan ett plock av diskussioner och initiativ SLF:s resurser inom KEHÅ-nätverket bidragit till under 2023.

Ett gemensamt seminarium med SALT-nätverket ordnades på G18 i Helsingfors i mars 2023. Seminariet ”Stark hembygdskänsla och hållbarhetsbränd en källa till livskraftig landsbygd och skärgård?” samlade publik från ett flertal organisationer och nätverkens intressentgrupper. Under seminariet fördes dialoger i mindre grupper där dialogpausmetoden tillämpades – och förverkligas i samarbete med Dialogpausstiftelsen.

Landsbygdspolitikens landskapsturné nådde Österbotten i juni 2023. KEHÅ-nätverket deltog i planeringen av ”Ett gott liv i Österbotten 13.6.2023” och medverkade i diskussionerna och som facilitator vid bordet kring decentraliserade energilösningar och lokalt hållbarhetsarbete.

Landsbygdspolitiska rådet medverkade för första gången på SuomiAreena och under samhällsveckan i Björneborg 27–30.6.2023 medverkade samtliga nätverk på medborgartorget. Senare under sommaren medverkade nätverket på Samhällsdagarna i Kristinestad. En lokal inspiration från SuomiAreena och Almedalsveckan bjöd på många intressanta och dagsaktuella samtal. KEHÅ-nätverkets specialsakkunniga medverkade i en paneldiskussion om landsbygden 2040.

KEHÅ-nätverket medverkade i arrangemanget av landsbygdslägret – Maaseutuleiri i Virdois 28–29.9.2023. Lägret ordnades som en del av Hållbarhetsveckan och fick sitt upphov från månatliga virtuella landsbygdsträffar. Maaseututreffit är ett nätverk som träffas via teams månatligen, träffarna är öppna för alla intresserade och där medverkar ofta landsbygdsutvecklare och företagare från olika sektorer på landsbygden. KEHÅ:s specialsakkunniga deltog i lägret och höll dialoger på temat hållbarhet i stärkandet av landsbygdens bränd. För arrangemanget stod Riikka Koskinen från Töitä Suomesta, Piritta Syrjälä, Aktion Österbotten, Johanna Niilivuo från Finlands Byar och KEHÅ-nätverkets specialsakkunniga Nora Backlund. Planeringen av ett motsvarande läger hösten 2024 har inletts.

I samarbete med Österbottens svenska lantbrukssällskap ordnades en föreläsning om Beredskap och Hållbarhet den 15.11.2023. Föreläsningen väckte intressanta diskussioner om två stora teman som ofta behandlas separat men i mångt och mycket går hand i hand och har en viktig inverkan i lokalsamhället.

KEHÅ-nätverket har bidragit till en gemensam skrivelse till publikationen ”Polkuja kansalaistoimintaan”, i den gemensamma artikeln lyfter skribenterna fram metoder för att stärka kunskapen om medborgaraktivitet bland barn och unga. Från KEHÅ-nätverket lyfts Hållbarhetsveckan upp som ett första steg till medborgaraktivitet.

Klimatsmarta byar i Österbotten

Den 1 november 2022 inleddes projektet *Klimatsmarta byar i Österbotten*. Projektet finansieras av Aktion Österbotten och Svenska kulturfonden. Projektet arbetar i huvudsak med vad föreningar som till exempel byaföreningar och hembygdsföreningar kan göra eller redan har gjort för att själva bli klimatsmarta i sin verksamhet.

Målsättningarna med projektet är att öka klimatmedvetenheten i föreningsverksamhet och på sikt bland invånarna i de samhällen där föreningarna är verksamma. Projektet vill också sporra föreningar och byar att ta med klimat och miljö som en naturlig del av varje byaplan när de skrivs eller revideras. En av projektets slutprodukter blir en samling med goda råd och tips kring miljöarbete i föreningar.

Under år 2023 har projektet aktivt sökt byar som vill dela med sig av sina erfarenheter. Projektet har bland annat deltagit i miljö-workshopar, föreningsträffar och olika seminarier och informationstillfällen. Information om projektet har gjorts tillgänglig online och på plats i de kommuner som ordnat föreningsträffar med projektet med som deltagare. Projektet har också fått kontakt med byar som genom projektet delar med sig av sina bästa tips kring natur och miljö i föreningsverksamhet. Arbetet fortsätter 2024 och slutmålet närmar sig.

Svenskfinlands Byar

Svenskfinlands Byar svarar för svenskspråkig verksamhet inom Finlands Byar, sprider information på svenska och skapar nätverk för byautveckling på svenska. Svenskfinlands Byar (SFB), upprätthålls av Svenska lantbrukssällskapens förbund.

Den svenska verksamheten har det lokala samhället som grundtanke men Svenskfinland som arbetsfält. Även kontakter till Åland är viktiga. Samarbetet med finlandssvenska förbund, de svensk- och tvåspråkiga LEADER-grupperna, samt andra landsbygdsrelaterade föreningar är också viktigt, såväl nationellt, nordiskt som europeiskt. Riktlinjen som Landsbygdspolitiska rådet antagit, platsbaserad politik, är även en ledstjärna för Svenskfinlands Byar.

Svenskfinlands Byar representerar det svenskspråkiga byafältet i Finlands Byars byautskott. SFB utgår ifrån de specialbehov som finns på det finlandssvenska fältet och främjar de möjligheter som de svenska organisationerna och nätverken ger.

Efter riksdagens småjusteringar i budgeten för år 2023 tilldelades Finlands Byar en extra pott på 300 000 euro. De regionala byaföreningarna och Svenskfinlands Byar tilldelades i sin tur 8 000 euro var, vilka var avsedda för att avlägsna ensamhet, minska riskerna med marginalisering och öka gemenskapen.

Stödfunktioner

För att skapa ett gott samarbete och stöda byaverksamheten i Svenskfinland, finns det sedan år 2020 en samarbetsgrupp bestående av representanter från de svensk- och tvåspråkiga regionala byaföreningarna; Varsinais-Suomen Kylät ry – Egentliga Finlands Byar r.f., Nylands Byar r.f. – Uudenmaan Kylät ry samt Aktion Österbottens byaverksamhet och SILMU:s byasektion. I samarbetsgruppen ingår även Lokalkraft Leader Åland.

Svenskfinlands Byars samarbetsgrupp har hållit 7 online-möten under året enligt följande: 17.2, 20.3, 27.4, 25.5, 24.8, 24.10, 27.11. Under mötena har bland annat olika aktuella ämnen diskuterats i relation till byaverksamheten, sakfrågor såväl inom det finlandssvenska som inom det nationella landsbygdsutvecklingsfältet. Bland annat har agendan upptagit smarta byar-projekt, Hållbarhetsveckan, byacoaching, turnérunda i Svenskfinland med temat ensamhet och marginalisering, kommunikationsfrågor, den finlandssvenska Landsbygdsriksdagen 2024, och Landsbygdsparlamentet 2024. Vid behov har inbjudna fått delta i mötena.

Svenskfinlands Byar besöker Åland 7.11.2023.

Personalen inom Svenskfinlands Byar har utbildat sig till Byacoacher och kan erbjuda stöd och kurser för byaföreningar i Svenskfinland tillsammans med de regionala byaombuden och -byarådgivarna.

Personalen inom Svenskfinlands Byar har utbildat sig till Byacoacher och kan erbjuda stöd och kurser för byaföreningar i Svenskfinland tillsammans med de regionala byaombuden och -byarådgivarna.

Informationsspridning och kommunikation

Svenskfinlands Byar sprider information till byar, lokala aktionsgrupper och landsbygdsutvecklare via sociala medier. Informationen sköts via blogg, X, Instagram och Facebook. SFB startade upp en ny Facebook-sida och ett Instagram-konto under 2023, via vilka 55 respektive 245 nya följare nåddes fram till slutet av 2023. Dessutom upprätthåller Svenskfinlands Byar hemsidan bya.fi med nyheter som rör bya- och landsbygdsutvecklingen i Svenskfinland.

En central roll inom Svenskfinlands Byar är att producera information på svenska och göra översättningar från finska till svenska åt Finlands Byar. SFB har även bidragit med aktuella nyheter på svenska till Finlands Byars nyhetsbrev. Svenskfinlands byar säkerställer att byar har tillgång till information och nätverkande även på svenska, vilket i många byar är avgörande för en fungerande verksamhet.

Evenemang

Öppna Byars dag firades traditionsenligt andra lördagen i juni, 10.6.2023, Svenskfinlands Byar synliggjorde de byar och föreningar i Svenskfinland som deltog. Svenskfinlands Byar ordnade även ett informationstillfälle på svenska online, riktat till alla svenskspråkiga organisationer som ville veta mera om medverkan på Öppna Byars dag.

Under 2023 inledde Svenskfinlands Byar en regionturné som fortsätter in på 2024. Hösten 2023 besökte vi Nyland, Österbotten och Åland. Turnén var delvis en satsning inom årets fokus på inkludering och delaktighet, att minska ensamhet och marginalisering i byn. I förverkligandet av turnén inkluderades flertalet samarbetsparter med sakkunskap inom temat. Folkhälsansförbund bidrog med talturer om meningsfullt engagemang och integration i föreningsverksamheten. Yrkeshögskolan Novia och Centria samt Åbolands Ungdomsförbund har bidragit med erfarenheter och verktyg för inkludering av unga i förenings- och byaverksamhet.

Svenskfinlands Byar har under året bland annat medverkat på Kyläareena i Salo 30–31.8, informationsmöten för byaombuden, byadagarna i Tuuri 19–20.4 och byaombudens somardagar i Närpes 14–16.6, samt i en del av Finlands Byars och övriga samarbetsparter seminarier, evenemang och utbildningar.

Internationella nätverk

Interreg projektet Smart Ruralities bjöd in till nätverkande med landsbygds- och byaaktörer från Norrbotten och Västerbotten (Sverige) för workshop i Malax 17.8 och på studiebesök till den västerbottniska landsbygden i Skellefteå 20–22.9. Svenskfinlands Byar medverkande aktivt i projektets aktiviteter och diskussioner kring byautveckling. Medverkan bidrog med värdefullt erfarenhetsutbyte och goda exempel på hur livskraften i byar upprätthålls i Sverige. Kunskapsutbyte och nya intryck från nordiska grannländerna är inspirerande för det svenskspråkiga byafältet.

Projektverksamhet

Under 2023 inleddes planeringen av ett gemensamt all finlandssvenskt Smarta byar-projekt, regionala byaföreningarna involverades i arbetet och en ansökan om förberedande projekt lämnades in.

Övrig projektverksamhet inom SLF som är nära förankrad med byaverksamheten är landsbygdsutvecklingsprojektet Klimatsmarta byar i Österbotten och landsbygdspolitiska nätverksprojektet Hållbarhetsveckan – landsbygden som vägvisare.

Greppa generationsskiftet

Målet med projektet är att skapa innehåll som ska fungera som praktiskt och psykiskt stöd för unga och äldre jordbrukare som står inför eller planerar en generationsväxling. Material lagras och sprids digitalt och nås därför av alla odlare i hela landet.

Greppa generationsskiftet har medverkat i arrangemangen av flertalet informationstillfällen för generationsväxlare 2023. Nyland var först ut med tillfällen i Borgå och Karis. Tillfällena var välbesökta. Både överlåtare och blivande övertagare medverkade i tillfällena. Tillfället i Karis bandades in och finns att se via SLF:s hemsida och YouTube.

Näst i tur var Österbotten som hade tre olika tillfällen 20-21.2.2023 i Vasa, Närpes och Jakobstad. Det var möjligt att delta via Teams i tillfället som ordnades på Yrkesakademin i Vasa. Tillfället bandades också och finns att se via SLFs hemsida: www.slf.fi/projekt/greppa-generationsskiftet.

Informationstillfällena var mångsidiga och behandlade planeringsfrågor, pensionsfrågor, beskattningsfrågor samt övriga juridiska frågor. ProAgria lantbrukssällskapen och LPA informerade om dessa saker. Bankerna informerade om finansieringsmöjligheter och NTM-centralen informerade om startstöd och räntestödslån. Ta hand om bonden-projektet medverkade i alla tillfällen och även en person som nyligen generationsväxlat medverkade för att ge sin syn på processen.

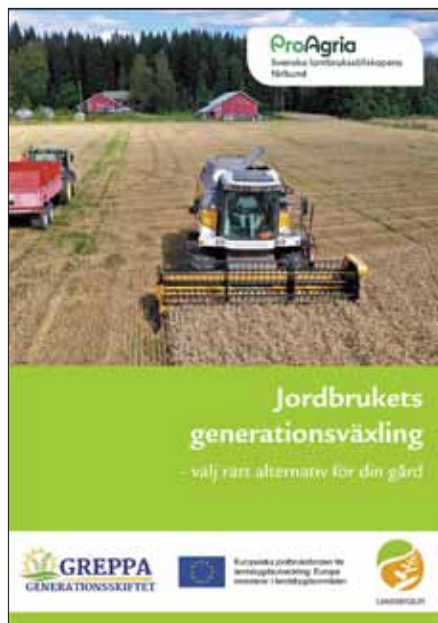
Startstödet och finansieringsmöjligheterna vid generationsväxlingar ändrade i och med den nya stödprogramperioden som började 2023. Generationsväxlingsguiden har uppdaterats för att motsvara rådande förhållanden. I Lantbrukskalendern 2024 publicerade projektet uppdaterad information om startstöd och investeringsstöd.

Flertalet podcaster har bandats in under 2023 med projektledare Annika Grannas. Medihuset på Yrkesakademin i Vasa har haft hand om det tekniska. Podcasterna finns också på YouTube och på SLF:s hemsida.

Under hösten 2023 inleddes planeringen av träffar för de som planerar att generationsväxla. Träffarna sker i smågrupper i Nyland och både överlåtarna och övertagarna kan delta. Planeringen sker i samarbete med Ta hand om bonden-projektet, LPA och SLC. Träffarna kommer att fokusera på mjuka värden men även en del juridik behandlas.

Spetskunskapens rörlighet

Projektet administreras av SLF och finansieras av Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden. Målet är att utveckla rörligheten bland våra duktigaste rådgivare inom Svenskfinland. Målet är att därigenom kunna erbjuda likadana tjänster inom hela området. Projektet finansierar resekostnader som uppstår när rådgivaren rör sig utanför sitt normala verksamhetsområde. Rådgivningstjänstens kostnad för jordbrukaren är därmed lika i hela Svenskfinland.

Utbildning

Förbundets utbildning omfattar utbildning för organisationens personal, fortbildning av jordbrukare och utbildning vid läroinrättningar, i första hand för agrologstuderande. I det här avsnittet berörs också SLF-personalens egen fortbildning i korthet.

De vartannat år hållna rådgivardagarna hölls i november 2023 i Tammerfors och var ett uppskattat utbildningstillfälle för förbundets, sällskapens och Bokföringssällskapets hela personal.

Utbildning av jordbrukare

Utbildningstillfällen riktade mot jordbrukare är en viktig del av förbundets verksamhet. Inom projektet Greppa generationsväxlingen har informationstillfällen om generationsväxling arrangeras i Nyland och Österbotten tillsammans med projektets samarbetspartners. Vissa av tillfällena har också bandats in och kan ses via förbundets hemsida eller YouTube.

Utbildning vid läroinrättningar

Förbundet och sällskapen är med i agrologutbildningen i samarbete med Yrkehögskolan Novia, HU och Axxell. Utbildningen sker inom ramen för ett ramavtal där man har kommit överens om spelreglerna för denna utbildning. Tanken med överenskommelsen är att alla sällskap och förbundet ska följa de allmänna principerna i avtalet men var och en kommer separat överens med skolan om undervisningens ämne och innehåll. Under år 2023 höll SLF energiutbildning och växtskyddsutbildning. Förbundet brukar också få möjlighet att berätta om rådgivningsorganisationen och verksamheten för nya agrologstuderanden på ett årligen återkommande seminarium.

Rådgivardagar i november 2023. Ålands Hushållningssällskap bjöd alla på saftiga äpplen.

Förbundets personal på planeringsdag i Tammerfors 8.6.2023.

Personalutbildning

Kontinuerlig fortbildning är en förutsättning för en hög sakkunskap. Förbundets personal deltar årligen i ett flertal utbildningstillfällen. Många av dem är ordnade av ProAgria Keskusten Liitto men också kurser, seminarier och exkursioner ordnade av andra aktörer ryms med.

Förutom under rådgivardagarna på hösten, träffades SLF:s personal i början av juni i Tammerfors för en intern planeringsdag som också medgav tid för en aning rekreation i form av stadsorientering.

Information och publikationer

En kontinuerlig satsning på svensk information är att ge ut böcker i publikationsserien *Forskning för framåt*. För utgivningen av publikationer beviljar Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden vid Svenska småbruk och egna hem ett finansiellt understöd.

Boken *Växtskydd för åkergrödor 2023* utgavs på våren såsom planerat. Växtskyddsboken utnyttjas i den växtskyddsutbildning som sällskapen arrangerar. Målet är att boken ska ges ut på svenska årligen.

Lantbrukskalendern är volymmässigt förbundets största produkt. *Lantbrukskalender 2024* utgavs på hösten enligt vanlig tidtabell. Rubriken för temadelen var *Beredskap* och avsnittet behandlade beredskap ur olika synvinklar – bl.a. allmänt, på gårdsnivå och på kommunnivå. På lantbruksföretag är det viktigt att man under normala förhållanden funderar på beredskapsfrågor och gör upp planer för störningssituationer. Säkrandet av tillgång till elektricitet, datasäkerheten och strålningssäkerhet var några ämnen som också behandlades i avsnittet. Även försvarsutbildning och försörjningsberedskap ingick i temat. Kalenderns faktadel innehåller i övrigt varje år matnyttig information om det mesta som är aktuellt i jordbruket.

Kalenderns faktadel utgavs också i elektronisk form som e-bok. Med hjälp av e-boken har man tillgång till kalenderns faktadel med smarttelefon eller pekplatta.

Kalendern och e-boken marknadsfördes främst på sociala medier och webben men också via Agrolink och tidningsannonser. Den årliga reklamflyern distribuerades till de lokala sällskapen för postning vidare till deras medlemmar. Kalendern marknadsförs också till nyblivna jordbrukare via ett samarbete med producentförbundet SLC så att alla nya SLC-medlemmar som övertar hemgården får en kalender hemskickad.

**Lantbrukskalender 2024
har utkommit!**

TEMA: BEREDSKAP
**Beredskap allmänt,
på gårdsnivå och
bl.a. försörjnings-
beredskap**

www.slf.fi/butik
info@slf.fi

**Faktadelen
finns också som
e-publikation**

Marknadsföring av Lantbrukskalender 2025 på sociala medier.

På förbundets webbplats finns information om innehållet i den aktuella kalendern med bl.a. en del smakprov. Där kan man också läsa alla temaavsnitt från tidigare kalendrar samt ge respons. På webbplatsen finns också annat avgiftsfritt informationsmaterial, bl.a. broschyren *Jordbrukets generationsväxling* som uppdateras kontinuerligt, lantbruks- och hushållningssällskapens gemensamma kundtidning *Bondeföretagaren* och inläggen i ProAgrias trädgårdsblogg.

En del av förbundets anställda medverkar i eller skriver fackartiklar till olika tidningar. SLF tillhandahåller också en del annat material som sällskapen och jordbrukare kan behöva i sin verksamhet bl.a. kontoboken för manuell bokföring, en arbetsbok för lönsamhetsbokföring och blanketter för test av växtskyddsmedel.

Förbundet erbjuder översättningstjänster främst med inriktning på lantbruks- och landsbygdsrelaterade texter, från finska till svenska. Under 2023 sköttes bl.a. översättningsuppdrag för MTK gällande Minor use-texter för ett stort antal växtskyddsmedel.

År 2023 hade förbundet även huvudansvaret för översättandet av publikationen *Bevattningsåkebruket* som utgavs av Utbildningsföreningen för naturvård (Luoko) rf. Uppdraget sköttes i samarbete med Mediatjänst Kerstin Holmström samt CheckPoint Production Oy.

Översättningarna sköts i huvudsak av informatören. Informatören sköter också om uppdateringen av SLF:s webbplats samt Facebook-, Instagram- och LinkedInkanaler, ansvarar för webbshopen, uppdaterar Bokföringssällskapets webbplats och sköter leveranser av publikationer och material. Projektledarna för Hållbarhetsveckan och Greppa Generationsskiftet har också varit aktiva med att publicera inlägg på förbundets somekanaler.

På SLF:s YouTube-kanal finns en del varierande material, bl.a. två utbildningsdagar för Greppa Generationsskiftet-projektet som har bandats in och fyra poddar om generationsväxling.

I juni 2023 blev vi glatt överraskade av en förfrågan om intresse att ta emot gamla Lantbruksskalendrar. Ett antal kalendrar från 1920–1940-talet kom tillbaka ”hem” till SLF från den åboländska skärgården. På vissa exemplar hade tidens tand (och ev. litet andra tänder) gnagt mera och andra har bibehållits i bättre skick. Oberoende var de ett trevligt tillskott till förbundets arkiv som mestadels innehåller endast ett exemplar av de äldre kalendrarna. Paketet innehöll också en liten bunt med tidningen Lantmän och Andelsfolk från åren 1929–1947. Tidningen utgavs då av Finlands Svenska Andelsförbund i samarbete med bl.a. SLF.

Gamla Lantbruksskalendrar som kommit tillbaka till utgivaren efter mer än 80 år i den åboländska skärgården.

Bokföringssällskapet

För att på ett effektivt och sakkunnigt sätt kunna erbjuda bokföringstjänster åt landsbygdsföretagarna har förbundet och samtliga lantbruks- och hushållningssällskap ett gemensamt bolag, Bokföringssällskapet i Finland Ab. Bolagets affärsidé är att betjäna landsbygdsföretagare i Svenskfinland med heltäckande bokföringsservice.

Bolaget sköter kundernas bokföring, gör upp skattedeklarationer och sköter övriga skatte-relaterade ärenden. De flesta uppdragen sköts som kontorsarbete men en del utförs också ute på gårdarna i form av s.k. gårdssekreteraruppdrag.

Det med sällskapen gemensamma bokföringsbolaget har också fört med sig att dialogen och kunskapsutbytet mellan de rådgivare som är involverade är livlig och bidrar till att den befintliga sakkunskapen gränslöst kan utnyttjas i alla regioner.

Styrelsen bestod 2023 av Meira-Pia Lohiluoma (ordförande), Henrik Lassas, Bjarne Westerland, Jenny Enbär. Michael Hornborg representerade SLF i Bokföringssällskapets styrelse under sin tid som direktör för SLF. Nina Sevelius efterträdde under en övergångstid Michael Hornborg som direktör för SLF och valdes då in i Bokföringssällskapets styrelse (4.7.2023). Alf-Håkan Romar tillträdde som direktör för SLF 16.10.2023 och valdes till styrelsemedlem i Bokföringssällskapet i Finland Ab på dess ordinarie bolagsstämma 31.10.2023.

Annika Grannas har varit vd för Bokföringssällskapet under 2023.

Förutom att SLF administrerar bolaget sköter förbundet igen en del av kunduppdragen. Vid sidan om normala lantbruksbokföringsuppdrag sköttes bl.a. affärsbokföring för några föreningar och bolag.

Kunduppdragen sköts till största delen av Bokföringssällskapets personal i Bennäs, Österbotten samt av lantbruks- och hushållningssällskapen i Nyland, Åboland och Österbotten.

BFS personal

Verkställande direktör	Annika Grannas, ekon.mag. (2022)
Bokförare	Lilian Kanckos (2014)
Bokförare	Johan Kortell (2016)
Bokförare	Karina Hagman (2020)

BOKSLUT

Gemensam balansräkning per 31.12.2023 för Svenska lantbrukssällskapens förbund och Finlands svenska 4H

BALANSRÄKNING 31.12.2023

	SLF	4H	Sammanlagt
AKTIVA			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR OCH ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA PLACERINGAR			
Materiella tillgångar			
Maskiner och inventarier	7 111,61	4 559,51	11 671,12
Värdepapper ingående i anläggningstillgångarna och övriga långfristiga placeringar			
Aktier och andelar	8 490,62	740,03	9 230,65
Övriga placeringar, värdepapper	27 047,24	1 759,78	28 807,02
	35 537,86	2 499,81	38 037,67
OMSÄTTNINGS- OCH FINANSIERINGSTILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar			
Lager	12 919,13	5 743,20	18 662,33
	12 919,13	5 743,20	18 662,33
Fordringar			
Försäljningsfordringar	40 613,10	0,00	40 613,10
Övriga fordringar	163 361,08	14 246,24	177 607,32
Lånefordringar	0,00	8 919,63	8 919,63
	203 974,18	23 165,87	227 140,05
Kassa och banktillgodohavanden	173 958,77	60 859,59	234 818,36
	433 501,55	96 827,98	530 329,53
PASSIVA			
EGET KAPITAL			
Resultat från tidigare räkenskapsperioder	187 619,74	37 058,34	224 678,08
Fond / Österbotten	0,00	33 154,28	33 154,28
Räkenskapsperiodens förlust/vinst	17 904,87	-18 580,14	-675,27
	205 524,61	51 632,48	257 157,09
FRÄMMANDE KAPITAL			
Kortfristigt			
Erhållna förskott	61 582,30	10 000,00	71 582,30
Leverantörskulder	16 430,41	0,00	16 430,41
Semesterlönereservering	52 029,69	0,00	52 029,69
Övriga kortfristiga skulder	97 934,54	35 195,50	133 130,04
	227 976,94	45 195,50	273 172,44
	433 501,55	96 827,98	530 329,53

**Gemensam resultaträkning per 31.12.2023
för Svenska lantbrukssällskapens förbund
och Finlands svenska 4H**

RESULTATRÄKNING 31.12.2023

	SLF	4H	Korrigerig av interna poster	Sammanlagt
ORDINARIE VERKSAMHET				
Intäkter				
Ordinarie statsbidrag	105 700,00	267 500,00		373 200,00
Projektmedel	295 431,43	0,00		295 431,43
Övriga intäkter	378 335,44	69 381,89		447 717,33
	779 466,87	336 881,89		1 116 348,76
Kostnader:				
Personalkostnader	462 366,38	148 641,57		611 007,95
Avskrivningar	2 370,54	1 519,84		3 890,38
Hyrer	20 935,86	9 478,40	-8 618,40	21 795,86
Övriga kostnader	316 765,51	373 726,94		690 492,45
Lagerförändring	1 136,93	353,20		1 490,13
	803 575,22	533 719,95	-8 618,40	1 328 676,77
Verksamhetens överskott/underskott	-24 108,35	-196 838,06		-212 328,01
INVESTERINGS- OCH FINANSIERINGSVERKSAMHET				
Intäkter	40 410,83	4 260,70	-8 618,40	36 053,13
Kostnader	3 881,10	0,00		3 881,10
Överskott	36 529,73	4 260,70	-8 618,40	32 172,03
TILLFÖRDA MEDEL				
Intäkter	5 491,00	173 997,22		179 488,22
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER				
Räntekostnader	-7,51	0,00		-7,51
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	17 904,87	-18 580,14		-675,27

BALANSRÄKNING 31.12.2023

	2023	2022
AKTIVA		
BESTÅENDE AKTIVA		
Materiella tillgångar	7 111,61	7 033,83
Placeringar	35 537,86	35 536,86
	42 649,47	42 570,69
RÖRLIGA AKTIVA		
Omsättningstillgångar		
Lager	12 919,13	14 056,02
Långfristiga fordringar		
Övriga lånefordringar	0,00	0,00
Kortfristiga fordringar		
Försäljningsfordringar	40 613,10	34 761,06
Övriga fordringar	163 361,08	224 721,51
Kassa och banktillgodohavanden	173 958,77	70 865,68
	390 852,08	344 404,27
	433 501,55	386 974,96
PASSIVA		
EGET KAPITAL		
Resultat från tidigare räkenskapsperioder	187 619,74	203 574,04
Räkenskapsperiodens resultat	17 904,87	-15 954,30
	205 524,61	187 619,74
FRÄMMANDE KAPITAL		
Långfristigt		
Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden	0,00	9 000,00
	0,00	9 000,00
Kortfristigt		
Erhållna förskott	61 582,30	59 146,91
Leverantörsskulder	16 430,41	9 479,32
Övriga kortfristiga skulder	149 964,23	121 726,99
	227 976,94	199 353,22
	433 501,55	386 972,96

RESULTATRÄKNING 1.1-31.12.2023

	2023	2022
ORDINARIE VERKSAMHET		
Intäkter		
Ordinarie statsbidrag	105 700,00	97 000,00
Projektmedel	295 431,43	304 125,75
Övriga intäkter	378 335,44	447 456,02
	779 466,87	848 581,77
Kostnader		
Personalkostnader	462 366,38	542 178,64
Avskrivningar	2 370,54	2 344,61
Hyrer	20 935,86	18 853,72
Övriga kostnader	316 765,51	343 837,35
Lagerförändring	1 136,93	-1 269,51
	803 575,22	905 944,81
Verksamhetens överskott/underskott	-24 108,35	-57 363,04
 INVESTERINGS- OCH FINANSIERINGSVERKSAMHET		
Intäkter	40 410,83	39 533,84
Kostnader	3 881,10	3 516,96
Överskott	36 529,73	36 016,88
 TILLFÖRDA MEDEL		
Intäkter	5 491,00	5 491,00
 FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER		
Finansiella intäkter	0,00	0,00
Räntekostnader	-7,51	-99,14
 EXTRAORDINÄRA KOSTNADER		
Övriga extraordinära kostnader		
 RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	17 904,87	-15 954,30

BALANSRÄKNING 31.12.2023

	2023	2022
AKTIVA		
BESTÄENDE AKTIVA		
Materiella tillgångar	4 559,51	1 922,40
Placeringar	2 499,81	2 499,81
	7 059,32	4 422,21
RÖRLIGA AKTIVA		
Omsättningstillgångar		
Lager	5 743,20	6 096,40
Kortfristiga fordringar		
Fordringar på projektpengar, SPEKTRUM	0,00	171,57
Lånefordringar	8 919,63	6 500,00
Ovriga kortfristiga fordringar	14 246,24	9 646,13
Kassa och banktillgodohavanden	60 859,59	81 955,31
	89 768,66	104 369,41
	96 827,98	108 791,62
PASSIVA		
EGET KAPITAL		
Resultat från tidigare räkenskapsperioder	37 058,34	63 429,99
Fond/Osterbotten	33 154,28	35 448,21
Räkenskapsperiodens resultat	-18 580,14	-26 371,65
	51 632,48	72 506,55
FRÄMMANDE KAPITAL		
Kortfristigt		
Erhållna förskott	10 000,00	7 177,22
Ovriga kortfristiga skulder	11 190,86	6 778,44
Leverantörsskulder	0,00	0,00
Resultatregleringar	24 004,64	22 329,41
	45 195,50	36 285,07
	96 827,98	108 791,62

RESULTATRAKNING 1.1.-31.12.2023

	2023	2022
ORDINARIE VERKSAMHET		
Intäkter		
Ordinarie statsbidrag	267 500,00	264 000,00
Övriga intäkter	69 381,89	64 170,64
	336 881,89	328 170,64
Kostnader		
Personalkostnader	148 641,57	168 287,55
Avskrivningar	1 519,84	640,80
Hyrer	9 478,40	12 595,43
Övriga kostnader	373 726,94	337 860,99
Lagertförändring	353,20	231,80
	533 719,95	519 616,57
Verksamhetens överskott/underskott	-196 838,06	-191 445,93
 INVESTERINGS - OCH FINANSIERINGSVERKSAMHET		
Intäkter/Kostnader	4 260,70	3 710,90
Overskott	4 260,70	3 710,90
 TILLFORDA MEDEL		
Intäkter	173 997,22	161 363,38
 RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	-18 580,14	-26 371,65

Revisionsberättelse

Till medlemmarna i Svenska lantbrukssällskapens förbund rf

Revision av bokslutet

Uttalande

Jag har utfört en revision av bokslutet för Svenska lantbrukssällskapens förbund rf (fo-nummer 0214328-9) för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2023. Bokslutet omfattar en gemensam resultaträkning och balansräkning för Svenska lantbrukssällskapens förbund rf och Finland svenska 4H samt balansräkning, resultaträkning och noter till bokslutet för Svenska lantbrukssällskapens förbund rf och Finland svenska 4H.

Enligt min uppfattning ger bokslutet en rättvisande bild av förbundens ekonomiska ställning samt av resultatet av deras verksamhet i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut och det uppfyller de lagstadgade kraven.

Grund för uttalandet

Jag har utfört min revision i enlighet med god revisionssed i Finland. Mitt ansvar enligt god revisionssed beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet*. Jag är oberoende i förhållande till förbunden enligt de etiska kraven i Finland som gäller den av mig utförda revisionen och jag har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa. Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för bokslutet

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att bokslutet ger en rättvisande bild i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut samt uppfyller de lagstadgade kraven. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av bokslutet ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om man avser att likvidera moderbolaget eller koncernen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida bokslutet som helhet innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i bokslutet.

Som del av en revision enligt god revisionssed använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i bokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- Skaffar jag en förståelse av den del av moderbolagets eller koncernens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- Utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- Drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av bokslutet. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i bokslutet om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om bokslutet. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett moderbolag eller en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.
- Utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i bokslutet, däribland upplysningarna, och om bokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- Inhämtar jag tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende bokslutet. Jag ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Jag är ensamt ansvarig för vårt uttalande.

Jag kommunicerar med dem som har ansvar för föreningens styrning avseende, bland annat, revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den, samt betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat under revisionen.

Övriga rapporteringsskyldigheter

Övrig information

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för den övriga informationen. Den övriga informationen omfattar verksamhetsberättelsen. Vårt uttalande om bokslutet täcker inte övrig information.

Min skyldighet är att läsa den övriga informationen i samband med revisionen av bokslutet och i samband med detta göra en bedömning av om det finns väsentliga motstridigheter mellan den övriga informationen och bokslutet eller den uppfattning jag har inhämtat under revisionen eller om den i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter. Det är ytterligare vår skyldighet att bedöma om verksamhetsberättelsen har upprättats enligt gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Enligt min uppfattning är uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet enhetliga och verksamhetsberättelsen har upprättats i enlighet med gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Om jag utgående från mitt arbete på den övriga informationen, drar slutsatsen att det förekommer en väsentlig felaktighet i verksamhetsberättelsen, bör jag rapportera detta. Jag har ingenting att rapportera gällande detta.

Statsunderstöd

Erhållna statsunderstödet har använts i enlighet med villkoren i statsunderstödsbeslutet och uppgifter som lämnats till jord- och skogsbruksministeriet beträffande användningen av statsunderstödet stämmer överens med sammanslutningens bokföring.

Helsingfors den 20 mars 2024

Kim Järvi
CGR

Verksamhetsgranskningsberättelse

Jag har granskat Svenska lantbrukssällskapens förbund r.f.s ekonomi och förvaltning för verksamhetsperioden 1.1.2023 – 31.12.2023. Granskningen inkluderar även Finlands svenska 4H:s ekonomi och förvaltning.

Föreningens styrelse svarar för att föreningens bokföring är lagenlig och att medelsförvaltningen är ordnad på ett tillförlitligt sätt. Verksamhetsgranskaren ska granska föreningens ekonomi och förvaltning i den omfattning som föreningens verksamhet förutsätter.

Granskningen har utförts i den omfattning som föreningens storlek och verksamhetens karaktär förutsätter samt i enlighet med föreningslagen och föreningens stadgar. Jag har då granskat föreningens räkenskaper och gått igenom protokoll och andra handlingar som ger upplysning om föreningens ekonomi och förvaltning.

I granskningen har jag inte noterat att föreningen skulle ha orsakats skada eller att föreningen brutit mot föreningslagen eller andra bestämmelser.

Helsingfors den 20 mars 2024

Erik Perklén
verksamhetsgranskare

FINLANDS SVENSKA 4H

Årsberättelse 2023 - 94:e verksamhetsåret

Verksamhetsberättelse

Allmänt

Finlands svenska 4H (Fs4H) har verkat sedan 1929. Syftet med verksamheten är, att hos ungdomar väcka intresse för landsbygden och fostra till företagsamhet. Fs4H fungerar som en ekonomiskt autonom avdelning inom Svenska lantbrukssällskapens förbund rf.

Fs4H är en riksomfattande, enig och smidig barn- och ungdomsorganisation som utvecklar medlemmarnas insikt i hur de lär sig, genom att stärka kompetensen kring aktivt medborgarskap, samarbete, kreativitet och välmående. Verksamhetsårets tyngdpunkter har varit aktivt medborgarskap, hållbarhet och kompetens (Fs4H verksamhetsplan 2023).

Verksamhetsåret 2023

Fs4H är det samlande organet för 4H-föreningarna. Takorganisationens uppgift är att skapa förutsättningar för föreningarnas verksamhet genom stödfunktionerna utbildning och kompetenshöjande aktiviteter, produktutveckling, medelsanskaffning samt kommunikation och marknadsföring.

I Österbotten verkar 10 föreningar, i södra Finland 7 föreningar och på Åland en förening, nämnd Ålands 4H. Totala antalet ungdomsmedlemmar var 2 651 vid utgången av verksamhetsåret 2023.

Organisation och personal

Fs4H:s styrelse har under verksamhetsåret haft följande sammansättning: Anders Norrback (ordförande), Annika Björk (vice ordförande), Susann Rabb, Marina Ekqvist, Annikka Selander, Michael Hornborg 1.1-10.2.2023, Nina Sevelius 8.3-15.10.2023, Alf-Håkan Romar fr.o.m. 16.10.2023 samt Camilla Wahlsten (sekreterare). Bettina Lindfors och Malin Vesterback har deltagit i styrelsens arbete så som sakkunniga. Styrelsen har sammankommit 5 gånger.

Camilla Wahlsten har fungerat som verksamhetsledare. Såsom ställföreträdande verksamhetsledare och koordinator för utbildning, ledarstöd och kommunikation har verkat Bettina C. Lindfors. Under slutet av året anställdes Malin Vesterback som organisationskoordinator. Personalen är stationerad i Helsingfors och Vasa.

För organisationens löpande bokföring och uppgörande av organisationens bokslut anlätades Svenska lantbrukssällskapens förbund.

4H-verksamhetens lokala omfattning

Under Finlands svenska 4H:s 94:e verksamhetsår hade följande 4H-föreningar verksamhet:

Nyland	5 föreningar: Borgå, Ingå, Raseborg, Sibbo och Östnyland
Åboland	2 föreningar: Kimitoön och Pargas
Österbotten	10 föreningar: Botnia, Karleby, Korsholm, Korsnäs, Kristinestad, Larsmo-Pedersöre, Malax-Petalax-Bergö, Nykarleby, Närpes och Vörånejden.
Åland	Ålands 4H

Fs4H har verksamhet i 36 kommuner: 6 kommuner i Nyland, 2 i Egentliga Finland, 12 i Österbotten och 16 kommuner på Åland.

4H rådgivningspersonal, 4H-kollegiet

I Svenskfinland arbetade under året 17 verksamhetsledare samt 5 instruktörer i 4H-föreningarna.

Inom Ålands 4H jobbade ytterligare en verksamhetsledare, en gårdsansvarig för 4H-gården sam två 4H-ledare.

4H medlemmarna

Ungdomsmedlemmarnas antal uppgick till 2 651.

Medlemsorganisationer

Enligt reglementet för Finlands svenska 4H handhas ledningen av 4H-verksamheten av SLF. Fs4H är en ekonomisk autonom enhet inom SLF.

Finlands svenska 4H hade under året fyra medlemsorganisationer: Finska Hushållningssällskapet, Nylands Svenska Lantbrukssällskap, Österbottens Svenska Lantbrukssällskap och Svenska småbruk och egna hem Ab.

Ungdomsarbetet enligt verksamhetsmodellen Tre steg till arbetslivet

4H:s ungdomsarbete sammanfattas i modellen ”Tre steg till arbetslivet”. Under året har aktivt medborgarskap, hållbarhet och kompetens ingått som teman i 4H-verksamheten.

Under verksamhetsåret deltog 11 755 barn i 1 288 klubb tillfällen. Under året genomfördes 1 237 kurslektioner med 3 558 deltagare. Det var en markant ökning i antal lägerdagar totalt 1 321. Föreningarnas sysselsättande verksamhet låg totalt på 8 124 förmedlade arbetstimmar till ungdomarna och 81 999 euro i utbetalda löner. 13 unga 4H-företagare var i gång. Unga visade ett stort intresse vid deltagande i internationella 4H-aktiviteter och möjligheten gavs till totalt 30 unga. Arbetslivsfostran inom 4H i Svenskfinland har under året utvecklats, likväl satsning på kompetenshöjande aktiviteter för unga inom 4H-Akademien jämte internt för 4H-kollegiet (personalen i 4H-föreningar och Fs4H).

Steg ett: Gruppverksamheten

Gruppverksamheten riktar sig i första hand till 4H-medlemmar i åldern 7-12 år och omfattar klubbverksamhet och gruppinstruktioner, egenuppgifter, läger samt tävlingar. Klubbverksamhet erbjuds även äldre medlemmar i form av ungdomsgrupper till exempel tjej- och killgrupper samt olika temagrupper med ungas egna initiativ i föreningarna.

Klubb- och gruppverksamheten 2023, resultat:

	Målsättning	Resultat
Antal klubbar/gruppinstruktioner	1 300	1 288
Antal deltagare	12 000	11 775

Finlands svenska 4H:s arbetslivsfostran omfattar egenuppgifterna för barn i åldern 7-12 och direkt förmedling av arbetsuppgifter för medlemmar i åldern 13 och äldre. 4H-egenuppgifter har sin givna roll som barnens första kontakt till företagsamhet och eget ansvar för lära genom att göra. Aktiviteten varierar mellan föreningar och för 2024 förnyas materialet för större utdelning och engagemang.

Egenuppgifter 2023, resultat:

	Målsättning	Resultat
Antal	300	148

Läger

Lägerverksamheten är ett viktigt led i mat-, skog-, och miljöfostran inom Fs4H. Under lägren betonas friluftsliv, skog, natur, djur och mat. Lägerverksamheten uppvisade fina resultat. Såväl regionala som lokala läger var populära i Svenskfinland. Populariteten för läger har ökat märkbart under senaste tre åren bland barn och unga.

Föreningarna ansvarar i huvudsak för planering och genomförande av läger, i samarbete med flera föreningar samt lokala läger i enskilda föreningar, speciellt sommartid. Regionala lägren (f.d. distriktlägren) sysselsätter även 4H-unga som hjälpledare.

Lägerverksamheten 2023, resultat:

	Målsättning	Resultat
Antal lägerdygn	830	1 321

Tävlingar

4H:s nationella tävlingsverksamheten har omfattat 4H-solrostävling för barn och FsM traktorprecisionstävling för 4H-unga. Bägge tävlingar har ordnats av Fs4H i samarbete med 4H-föreningarna och samarbetsparter.

FsM i traktorprecisionstävlingen för 4H-unga ordnades i oktober i Karleby med ett tjugotal unga deltagare från olika 4H-föreningar i Österbotten. Tävlingen ordnades i samarbete med Fs4H, Botnia 4H, Karleby 4H, Karleby lantmannagille och lokala 4H-föreningar jämte partners. Unga traktorförare från Larsmo-Pedersöre hade framgång i tävlingen som erhöll stort mediauppmärksamhet.

4H-solrostävlingen ordnades under odlingssäsongen och avgjordes i november med vinnaren Nellie Wallden från Pargas 4H. På våren delade 4H-föreningarna ut solrosfrön till närmare 1 300 barn runt om i Svenskfinland och på Åland. 4H-solrostävlingen sporrar barnen till sann odlarglädje och omtanke för naturen. Resultat publicerades för tio främsta i södra Finland/Åland och i Österbotten. Fs4H premierade de tre främsta nationellt, likväl uppmärksammades alla unga odlare lokalt i 4H-föreningarna.

I Österbotten har Österbottens kaninhoppare (Närpes 4H) unga eldsjälar ordnat olika kaninhoppningstävlingar för barn och unga. Vidare har 4H-föreningarna kompletterat tävlingskalendern med lokala tävlingar t.ex. pumpaodling och fiske.

I slutet av året utsåg Fs4H:s styrelse Årets 4H-medlem inom Fs4H, Årets 4H-medlem i Österbotten samt Årets 4H-medlem i södra Finland.

Steg två: Kursverksamhet och sysselsättande verksamhet / 4H-Akademien

4H-Akademien samlar och synliggör de ungas lärande inom Fs4H. Inom 4H-Akademien övar unga ledarskapsfärdigheter och erhåller sina första insikter i arbetslivet. 4H-Akademien omfattar kursverksamheten och flertal 4H-kurser för unga är validerade för studiepoäng. Kursverksamheten är betydande i utvecklandet av ungas arbetslivsfärdigheter. Inom kursen Körkortet till arbetslivet får den unga lära sig om arbetslivets spelregler samt träna sig i uppgörande av arbetsansökan, kundbemötande osv.

De tematiska 4H-kurserna lär unga praktiska färdigheter och förbereder unga för olika arbetsuppgifter från lokalsamhället. Våra tematiska kurser är: 4H-klubbledaren, 4H i Skogen, 4H i Trädgården, 4H Företagare (samtliga validerade kurser med studiepoäng i samarbete med SFV Studiecentral) därtill kurserna 4H i Hemmet, 4H-Fotografen, 4H-Barnvaktaren och 4H-Dogsitter. Under 2023 inleddes förnyelse av de validerade kursernas kursmaterial, först i tur Körkort till arbetslivet. I förnyelsearbetet beaktas såväl de pedagogiska som sakinnehållet samt större tillgänglighet genom användande av lättspråk. Fs4H samarbetar med LL-centret i förnyelse av kursmaterialet i fråga om lättspråk och erhöi som resultat första Lättspråkmärket till handboken för unga i kursen Kökörtet till arbetslivet. I slutet av året inleddes Fs4H utvecklingsarbete av digitala kompetensmärken för 4H-unga som ger mervärde i arbetslivet. Samtidigt fortsatte samutvecklingen av finlandssvenska kompetensmärken i samarbete med SFV studiecentral.

De ungas lärande synliggörs via studiepoäng, digitala kompetensmärken samt deltagande i nordiska och internationella aktiviteter och nätverk.

Vidare ordnade Fs4H praktiska traktor- och maskinskurser för unga i södra Finland och i Österbotten i samarbete med 4H-föreningarna och naturbruksskolor.

Därtill etablerade och piloterade Fs4H en skogskurs med röjsåg för unga i södra Finland i samarbete med Västankvarn gård, Novia och Axxell. Skogskursen ska även förankras och ordnas för unga i Österbotten följande år. Lokalt genomförs även tematiska kurser med praktiskt fokus av 4H-föreningarna jämte samarbetsparter såsom viltvård, jakt och fiske för unga enligt efterfrågan och behov.

Kurslektioner och -deltagare 2023, resultat:

	Målsättning	Resultat
Antal lektioner	1 500	1 327
Deltagare	4 000	3 558

Sysselsättande verksamhet

4H-föreningarnas arbetspooler sysselsätter unga +14 år i lokalsamhället. Via 4H:s arbetspooler kan unga få sitt första jobb och tjäna egna pengar. 4H-föreningarna erbjuder årligen hundratal unga möjligheter att tryggt bekanta sig med arbetslivet och få viktiga arbetslivsfärdigheter runt om i Svenskfinland. År 2023 förmedlades inom 4H totalt 8 124 arbetstimmar till ungdomar över hela Svenskfinland. Utbetalde löner uppgick till 81 999 euro (Förändrad beräkningsgrund för 2023 gällande utbetalda löner till unga).

Att anställa en ungdom via 4H:s arbetspool ger en rad fördelar, både för den unga, arbetsgivaren och lokalsamhället. Vi ger unga en chans till trygg arbetserfarenhet och nya färdigheter, främjar ungas delaktighet och lärande, skapar jobbtillfällen och stärker den lokala ekonomin som stöder bygdens livskraft på sikt.

Förmedlade arbetstimmar 2023:

Målsättning, antal förmedlade arbetsuppgifter, timmar	Resultat	Summa utbetalda löner	Helårsverken
5 000 h	8 124 h	81 999 euro	4,8

Steg tre: 4H-företag för unga

4H-företaget är ett övningsföretag där den ungdom som redan tidigare varit med i 4H:s sysselsättande verksamheten kan prova på att sköta olika uppgifter så som egenföretagare. Föreningarnas verksamhetsledare fungerar som handledare för 4H-företagarna. Under 2023 verkade 13 4H-företagare och deras förtjänst totalt ca 20 000 euro. 4H-företagaren är en validerad kurs inom 4H-Akademien vid Fs4H. För 2024 planeras produktutveckling av 4H-företagare.

Målsättning, antal 4H-företagare	Resultat	Omsättning
20	13	20 000 euro

Övrigt ungdomsarbete

Prioriterade teman år 2023 var aktivt medborgarskap, hållbarhet och kompetens.

Hållbarhet och cirkulär ekonomi

Rejäl Handling-säckinsamlingen 2023 gav ett resultat på totalt 55 638 kg i Svenskfinland. Finlands svenska 4H, Suomen 4H-liitto och de lokala 4H-föreningarna arrangerade säckinsamlingen Rejäl handling, vilken pågick under perioden 15.5 – 31.7. Säckinsamlingens huvudfinansiär var Yara Finland Oy. 14 föreningar medverkade i Svenskfinland.

Resultatet av säckinsamlingen 2023:

Målsättning	Resultat
60 000 kg	55 638 kg

Deltagare på matskolan.

Under 2023 medverkade Fs4H och 4H-föreningarna som en aktiv part med olika aktiviteter och kommunikation i Hållbarhetsveckan, nationella Närmatsdagen och En miljon soppåsar-kampanjen. Vidare genomsyrrar hållbarhet all 4H-verksamhet, speciellt i läger.

Arbetet med att för 4H uppgöra en hållbarhetsplan/-förbindelse förflyttades till att inledas 2024 i.o.m. med personalförändringar på centralkansliet.

Matskolan

Matskolan är Fs4H:s flaggskepp inom 4H:s matfostran. Matskolan är ett lärorikt dagläger för barn i ålder 8-12 år med ett gemensamt programkoncept. På Matskolan lär sig barnen genom att göra: matens väg från jord till bord, hållbar matlagning, goda matvanor, lek och rörelse. På Matskolan får barn och unga nya färdigheter och kunskaper via gemensamma upplevelser på ett roligt sätt. Matskolan främjar barnens matfostran enligt undervisningsplanen i grundskolan. Matskolans gårdsbesök ordnas i samarbete med Svenska lantbruksproducenternas centralförbund (SLC).

I samarbete med Folkhälsan utvecklades och piloterades symbolstöd i matskolan för att öka tillgängligheten, delaktigheten och hållbart lärande bland barn och unga med olika behov. Fs4H ansvarar för koordineringen, utvecklingen, kommunikation och samarbetsnätverken jämte ansvariga ledarnas fortbildning och läromaterial. Matskolan-Ruokakoulu förverkligas av 4H-föreningar runt om i Finland. År 2023 ordnades svenskspråkig matskola på tre nya orter Helsingfors, Nykarleby och på Åland. Matskolan finansieras av Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne.

Fs4H introducerade även Matskolan som ett koncept inom matfostran och främjande av hållbara livsmedelssystem för den internationella 4H-rörelsen vid 4H World Summit GA i Tanzania, Afrika.

Mera info: www.matskolan.fi

Matskolan resultat 2023:

	Målsättning	Resultat
Antal matskolor	20	19
Antal deltagare	320	288
Antal hjälpledare	80	70
Antal deltagare på föräldramiddagen	480	576
Antal bondgårdsbesök	20	19

Fiskeskolan

Under slutet av året inledde Fs4H arbetet med projektplanen för det nya utbildningsprojektet 4H Fiskeskolan. Syftet är att skapa och upprätthålla fiskeintresse och matlagningskunskap hos barn och unga. Inom fiskeskolan lär sig deltagarna fänga och tillreda fisk, förstå att all fisk är värdefull och ska hanteras därefter samt bli medveten om fiskevårdsarbetet som görs. I Fiskeskolan tar vi hänsyn och följer Utvecklings- och hållbarhetsagendans strategiska mål på ett lärorikt och intressant sätt (blåa näringarna). Vi skapar också nätverk mellan olika aktörer inom fiske och med hjälp av det lockar fler ungdomar att bli intresserad av fiske, även yrkesmässigt. Inom projektet skapas även läromaterial som stöder verksamheten i Fiskeskolan.

I slutet av året förberedde Fs4H finansieringsansökningar gällande Fiskeskolan till tre fiskerileaderområden (Österbotten, Skärgårdshavet och Sydkusten) för 2024-2026. För koordineringen basar en projektledare inom Fs4H på deltid. 4H-föreningarna är de som piloterar och förverkligar de konkreta Fiskeskolorna. Efter projektslut är Fiskeskolan en del av normal 4H-verksamhet i likhet med Matskolan.

4H:s nordiska och internationella verksamhet för unga

Fs4H:s nordiska och internationella verksamhet syftar till att öka 4H-ungas globala medvetenhet och förståelse för andra kulturer samt främja aktivt medborgarskap. De nordiska evenemangen riktar sig till ungdomar från 14 år och äldre, medan de europeiska evenemangens målgrupp är unga vuxna 18-28 år. Unga visade ett stort intresse vid deltagande i internationella 4H-aktiviteter och möjligheten gavs till totalt 30 unga under koordinering av Fs4H.

Fs4H tillsammans med Suomen 4H stod värdar för de nordiska 4H-organisationernas samarbetsmöte i mars i Helsingfors. 4H-ledningen i Finland, Sverige, Norge och Danmark aktiverade och stärkte dialogen, erfarenhetsutbytet och samarbetsgrunden för en mer hållbar 4H-verksamhet för barn och unga.

Nordiska 4H-evenemangen var nordiskt 4H-läger i Norge med Norges 4H-organisation som värd. Från Finland deltog en stor delegation bestående av 4H-medlemmar och ledare från Fs4H och Suomen 4H. Vidare deltog våra 4H-unga i NordUng:s evenemang såsom Ungdomsveckan på Grönland, ledarskapsworkshop på Island, ledarskapsseminarium i Danmark jämte styrelseuppdrag.

Deltagare på nordiskt 4H-läger i Norge.

Den europeiska samarbetsorganisationen är Rural Youth Europe (RYE) och i dess evenemang för unga deltog 4H-medlemmar digitalt i.o.m. större fokus på nordiska evenemang 2023. Fs4H är medlem i RYE som ger möjlighet till europeiskt nätverkande, erfarenhetsutbyte och kommunikation inom ungas aktiva medborgarskap och landsbygdsutveckling.

Fs4H hade möjligheten att sända en ung vuxen 4H-medlem på 4H-utbyte till Österrike sommaren 2023 via International 4H Youth Exchange.

Den internationella höjdpunkten under verksamhetsåret var Fs4H:s representation (sakkunniga, 4H-unga) och medverkan i Global 4H Summit i Tanzania, Afrika, 1-6.8.2024.

Internationell verksamhet, resultat 2023:

	Målsättning	Resultat
Antal deltagare	30	30

Aktivt medborgarskap

Inom 4H stöds ungas egna åtgärder inom cirkulär ekonomi och hållbar livsstil, inom arbetslivsfärdigheter, 4H-företagen samt inom åtgärder för ökad ledarskapskompetens. Flera 4H-föreningar arbetar aktivt med ungdomsverksamheten i form av unga ledare (hjälpledare och klubbledare), kill- och tjejgrupper, intressegrupper (t.ex. kaninhoppning), sysselsättning/arbetsförmedling och 4H-företagarna. Dessutom engagerar sig flera unga i 4H-föreningarnas styrelser.

Under året initierades första diskussioner kring ungas egna idéer och projekt med målet att finansiera dessa med ungdomsmedel inom Erasmus+ programmet. Samtidigt befästes dialogen och rådgivningen mellan Fs4H och Utbildningsstyrelsen/Erasmus+ programmet i Finland. Konkreta åtgärder för finansieringsansökan under koordinering av Fs4H planeras till 2024.

Genom ungas gemensamma åtgärder tränas ett aktivt medborgarskap och samarbete, något som uppfattas centralt för framtiden. Social och medborgerlig kompetens är en av EU:s åtta nyckelkompetenser för framgång.

Skoglig verksamhet

Den skogliga verksamhet har förverkligats under devisen ”Välbefinnande ur välmående skog”. Fs4H har samarbetat med Finska Forstföreningen vad gäller skogs dagar för barn i åk 5-6 i Svenskfinland. Under året genomfördes bl.a. en skogs dag i huvudstadsregionen för hundratals barn från Vandaskolor och en i Jakobstad. Vidare arrangerar 4H-föreningarna lokala skogs dagar med kommunens skolor.

Inom Fs4H har vi som mål att stöda barn och ungas möjlighet till ett mångsidigt förhållande till skog och natur. Skogfostran stärktes som element i 4H:s barn- och ungdomsverksamhet. För detta ändamål publicerade Fs4H Skogs paletten som består av skogliga aktivitetstips till ledare för barngrupper i årskurs 1-6 inom den grundläggande utbildningen, fria bildningen och hobbyverksamheten. Aktivitetstipsen är framtagna och beprövade av handledarna i 4H-föreningarna. Skogs paletten används i klubbar och på läger samt aktivitets dagar till skogs.

Inom 4H-Akademien finns 4H Skogen som validerad kurs som riktar sig till unga intresserade av röjning och första gallring av skog som sysselsättning. Vidare genomfördes en praktisk skogskurs med röjsåg för 4H-unga +13 år på Västankvarn gård. Kursen var lyckad

Skolbarnens skogsdag 2023.

och försöket att etablera en ny verksamhet kring 4H-skogen fortsätter år 2023. Vidare var skogsfostran ett kompetenshöjande tema på Fs4H Ledardagarna på våren.

Vid slutet av året blev Fs4H medlem i Finska Forstföreningen och fortsätter som aktiv part i MOP Skogens lärostig samarbetsnätverket inom utbildningen.

Stödfunktioner

Fs4H som centralorganisation stöder och främjar föreningarnas verksamhetsförutsättningar för barn och ungdomsarbetet genom olika stödfunktioner (medelansaffning, kommunikation och marknadsföring, utbildning och kompetens samt produktutveckling). Under 2023 lades fokus på:

Kommunikation

Intern kommunikation

Den interna kommunikationen syftar i första hand på kommunikationen mellan centralkansliet och föreningarna samt även kommunikationen mellan föreningarna. För en effektiv intern kommunikation krävs goda verktyg, tillfällen att mötas och konstruktiv dialog. Intranätet var den viktigaste kanalen för information från centralkansliet till föreningarna. Förnyelse av Intranätet inleddes samtidigt med förnyade av 4H-bildbanken jämte grafisk profil.

Fs4H Ledardagarna som ordnades i mars i Helsingfors, Utbildningsdagarna i oktober i Tammerfors på hösten för 4H-personal samt Fs4H & 4H-föreningarnas presidiedag i augusti är viktiga arenor för stärkt dialog, erfarenhetsutbyte, nätverkande och

gemensamkompetenshöjning. FS4H frukostträffar för 4H-personal och sakkunniga fortsatte månatligen med aktuella kompetenshöjande teman med inslag av samarbetsparter.

Extern kommunikation

Den externa kommunikationen har som målsättning att sprida kännedom om 4H allmänt och 4H-verksamheten samt dess effekter speciellt. Fs4H stärkte sin externa kommunikationsprofil genom att synliggöra mångsidigt i olika kanaler bredden i 4H-verksamheten. Likväl stärktes kommunikationssamarbete med olika näraliggande organisationer jämte mediasamarbete. Under året publicerades sju pressmeddelanden som följdes av ett trettio-tal mediaplock i finlandssvensk och nationell media. Webbssidan förnyades till innehåll och sociala medier användes brett. Likväl aktiverades 4H-föreningarna i lokal kommunikation genom handledning och fortbildning jämte material.

Under året genomfördes kampanjer och kommunikationssamarbeten kring 4H-klubbverksamhet, 4H-sysselsättande verksamheten, säckinsamlingen, matskolan, skogsfostran, hållbarhet osv.

Fs4H deltog med monter och program i temat Hållbart lärande i Svenska Hörnan på Educa 2024-utbildningsmässan i samarbete med SLC, Marthaförbundet, ÖSL/Farmertime Finland i januari.

Fs4H deltog som part i finlandssvenska paviljongen med temat ungas sysselsättning & skogens mångfald för välmående på FinlandsArenan i samarbete med Svenska Folktinget i juli i Björneborg.

Kompetens – aktion, utvärdering och reflektion

Centralkansliet jobbar för att föreningarnas tillbudsstående arbetstid i första hand skall läggas på 4H-verksamhet för barn- och ungdomar. Till centralkansliets viktiga uppgift hör att skapa möjligheter och arenor där föreningarnas kompetens tas tillvara för att utveckla nya produkter och ny verksamhet som ligger i tiden.

Under året vidareutvecklades verktyg för att synliggöra den kompetens som ungdomsmedlemmar och frivilliga erhåller i 4H-verksamheten, 4H-Akademien. 4H-företagaren valideras som kurs omfattande 7 studiepoäng vid sidan om befintliga 4H klubbledaren, 4H Trädgård, 4H Skog och Körkortet till arbetslivet. Förnyelsen av de validerade kursernas läromaterial inleddes med tanke på ökad tillgänglighet samt för att motsvara dagens krav på arbetslivsfärdigheter hos unga. Först i tur var Körkortet till arbetslivet vars handbok för unga tilldelades Lättspråkmärket i samarbete med LL-centret i Finland. Via FS4H kan 4H-föreningarnas ordförande, sekreterare och kassörer anhänga om digitala kompetensmärken för att påvisa kompetens de erhållit i frivilligarbetet

Hållbarhetstemat är centralt inom 4H-verksamheten och genomsyrar organisationens handlingsätt och mål för att möjliggöra ett gott liv både nu och för kommande generationer. Utarbetandet av en hållbarhetsplan/förbindelse enligt SDG 2030 för Fs4H försköts till år 2024 i och med förändringar i personalresursering på centralkansliet.

Kunnandet på föreningsnivå är högt och genom olika aktiviteter möts 4H-föreningarnas behov av såväl kompetenspåfyllning som välmående i arbete. Härvid arrangerades för 4H-kollegiet Fs4H Ledardagar med fokus på arbetsvälmående, Utbildningsdagar i oktober med fokus på utveckling av 4H-verksamheten jämte månatliga digitala frukostträffar kring aktuella frågor inom 4H och stärkt dialog.

Till området för kompetens hör utvärdering (för förening/förbund) och upplevelsen av delaktighet (för medlemmar). Aktuellt i Svenskfinland tack vare kompetenscenter Kentauri och satsningen på höjt kunnande i effektmätning och genomslagskraft i civilsamhället. Fs4H medverkade som aktiv part i utvecklande av den svenskspråkiga verksamheten Kentauri och deltog med innehåll i publikation om effektmätning.

Vidare genomfördes i samarbete med Bertills & Jung en utvärdering av effekterna av Svenska kulturfondens beviljade förbundspaket-finansiering till 4H-föreningarna som koordineras av Fs4H. Utvärderingen gav värdefulla insikter i vad som för 4H-rörelsen framåt och dess centrala betydelse för regionens livskraft och ungas landsbygdskunskap. Rapportens resultat beaktas i fortsatt utveckling av 4H-verksamheten: aktiva medborgarskapet, hållbarhetsfrågor i vardagen och kompetens enligt åldersgrupp – här har Fs4H och 4H-föreningarna en stor roll och ansvar i att skapa de bästa förutsättningarna för barn och unga.

Alla barn och ungas rätt till en hobby

Syftet med Finlandsmodellen för hobbyverksamhet är att öka barns och ungas välmående. Syftet är att det ska vara möjligt för alla barn och unga att i samband med skoldagen ha en hobby som de tycker om och som är avgiftsfri. I dagsläge deltar alla föreningar i genomförandet av Finlandsmodellen i den egna kommunen, utreds även på Åland.

4H-föreningarna i fokus

Fs4H jobbar för att föreningarnas tillbudsstående arbetstid i huvudsak läggs på verksamhet för barn och unga. Aktiviteterna koncentreras till att utveckla närstödet, utbildnings- och kompetensinsatser samt medelsanskaffning och till att driva projekt somagnar hela 4H-organisationen framåt.

- 1) verksamheten för barn dvs. gruppverksamheten med klubbar, läger etc.
- 2) verksamhet för unga dvs. kurser, sysselsättning och företag / 4H-Akademien
- 3) föreningens ekonomi och administration samt arbetsgivarfunktioner

Fs4H arbetar för att nya finansieringskanaler gagnar 4H-verksamheten bland barn och unga vilket innebär att: Verksamheten projektfieras. Närstödet snappar upp idéer som kan omvandlas till projekt som med mål om nya produkter och koncept som en av den normala verksamheten i framtiden; landsbygdsprogrammets möjligheter beaktas; ungdomarnas egna aktivitetsmedel inom Erasmus+ beaktas, likväl 4H-personalens kompetensutbyte; redan upparbetade finansieringskanaler nyttjas och utvecklas.

Årets 4H-medlem Frida Åbacka.

Premieringar

Styrelsen för Finlands svenska 4H utsåg årets 4H-medlemmar: Frida Åbacka från Närpes är Årets 4H-medlem 2023. Lukas Weckström från Sibbo är Årets 4H-medlem i södra Finland 2023 och Isa Dahllund från Pedersöre är Årets 4H-medlem i Österbotten 2023.

Finansieringen

Det ordinarie 4H-statsunderstödet från jord- och skogsbruksministeriet uppgick till 267 500 euro. Matskolan stöddes av Stiftelsen för Brita Maria Renlunds minne med 35 000 euro.

Finlands svenska 4H har samarbetat med SFV/Bildning vad gäller all vår kursverksamhet för unga och kompetenshöjande för 4H-personal.

Av följande privata stiftelser, fonder och föreningar har mottagits stöd för 4H arbetet: Svenska kulturfonden, Brita Maria Renlund, Henry Ford stiftelsen, Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden, Föreningen för främjandet av huslig utbildning, Folke Bernadotte, Föreningen för skogskultur, Konstsamfundet, Stiftelsen Gesellius fond, William Thurings stiftelse samt Schaumans stiftelse.

Av bidragen har en stor del betalats ut till 4H-föreningarna eller medlemmarna.

Totalt fördelades 158 000 euro till 4H-föreningarna i statsunderstöd. Lokalt har 4H-verksamheten fått ekonomiska bidrag lokalt av stiftelser, fonder, banker och företag samt olika organisationer. Mest har dock de kommunala anslagen betytt, tillsammans med statsstödet. De uppgick till 150 600 euro.

Tack

Finlands svenska 4H tackar alla som understött 4H-verksamheten under året 2023.

Svenska lantbrukssällskapens förbund

Elisabetsgatan 21 B 12, 00170 HELSINGFORS

Tfn 09 135 1035

www.slf.fi

www.facebook.com/proagriaslf

Bokföringssällskapet i Finland Ab

Elisabetsgatan 21 B 12, 00170 HELSINGFORS

Tfn 043 824 8706

www.bfs.fi

Finlands svenska 4H

Elisabetsgatan 21 B 12, 00170 HELSINGFORS

Tfn 09 135 1235

www.fs4h.fi

www.facebook.com/FinlandsSvenska4h

www.instagram.com/finlandssvenska4h